

π

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

χωροταξίας, πολεοδομίας
& περιφερειακής ανάπτυξης

07

ΕΚΔΗΛΩΣΗ Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

Προγράμματα αστικής αναγέννησης
και βιώσιμη ανάπτυξη

Σεμινάρια Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

Real estate, Λάρισα

Think Before You Print

Ενημερωτικό Δελτίο

Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας
Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ιούλιος 2010

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

της Σοφίας Καζάκη

Πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας, και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.)

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι Μηχανικοί Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης,

Αγαπητές αναγνώστριες και αναγνώστες,

Την Κυριακή 11 Ιουλίου και 2 μήνες μετά τις εκλογές, ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκλογής του νέου προέδρου του Τ.Ε.Ε. Πρόεδρος εξελέγη ο κος Χ. Σπίρτζης. Το προφίλ του νέου προέδρου συγκεντρώνει ορισμένα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά. Πρόκειται για ένα νέο άνθρωπο (41 ετών), ηλεκτρολόγο-μηχανολόγο, με σπουδές σε ένα περιφερειακό πανεπιστήμιο, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, και με σημαντική τριβή και εμπειρία με τις διεργασίες στο εσωτερικό του Τ.Ε.Ε.

Αυτά τα χαρακτηριστικά δημιουργούν αισιοδοξία, καθώς φαίνεται ότι η νέα γενιά μηχανικών καλείται να πρωταγωνιστήσει σε μια πολύ δύσκολη εποχή, αλλά και προσδοκίες για μια νέα αντίληψη στο Τ.Ε.Ε. και σημαντικές, δυναμικές τομές.

Ο νέος Πρόεδρος δηλώνει μεταξύ άλλων: «...Εμείς, οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί, πρώτοι από όλους τους επιστήμονες, πρέπει να αποτελέσουμε την κοινωνική και αναπτυξιακή πρωτοπορία. Για να γίνει αυτό, το Τ.Ε.Ε. πρέπει να αλλάξει....Πρέπει να υπερβούμε παραταξιακούς τακτικισμούς και κομματικές λογικές και να προτάξουμε το ρόλο του Τ.Ε.Ε. ως τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας...».

Εμείς, που εδώ και χρόνια με όλους τους τρόπους, επισημαίνουμε τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο Τ.Ε.Ε., δε μπορεί παρά να είμαστε ικανοποιημένοι με τη δήλωση του νέου Προέδρου και να προσδοκούμε την υλοποίησή της.

Η ειδικότητα των Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, μετά από 16 χρόνια παρουσίας στην αγορά εργασίας, έχει θέσει τα προβλήματα της στο Τ.Ε.Ε. και έχει ήδη διαμορφωθεί ένα πλαίσιο αντιμετώπισής τους. Το Πόρισμα της Επιτροπής Διαιτησίας του Τ.Ε.Ε., που αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα της ειδικότητας, έχει ολοκληρωθεί και κατατεθεί. Το αίτημα για τη δημιουργία αυτόνομης Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης υπαγορεύεται από τις αρχές της επιστήμης και μια σειρά εξελίξεων στο επαγγελματικό και κοινωνικό πεδίο, τις οποίες το Τ.Ε.Ε. δε μπορεί να συνεχίζει να αγνοεί.

Η εποχή απαιτεί την αναβάθμιση του ρόλου του Τ.Ε.Ε. ως τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας και δικαίως ο νέος Πρόεδρος τονίζει το θέμα αυτό στη δήλωσή του. Ωστόσο η έλλειψη Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης δεν επιτρέπει τη δημιουργία ενός θεσμοθετημένου πόλου επιστημόνων και επαγγελματιών στα θέματα του σχεδιασμού του χώρου, που θα υποστήριζε αποτελεσματικά το ρόλο του Τ.Ε.Ε. ως τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας σε αυτό το πεδίο.

Σε αναλογία με τις υφιστάμενες Ε.Ε.Ε., οι οποίες ανέδειξαν και κάλυψαν αντίστοιχες ανάγκες από την εποχή που δημιουργήθηκαν έως σήμερα, το Τ.Ε.Ε. οφείλει να επιδείξει για άλλη μια φορά δυναμισμό και αποφασιστικότητα και να προχωρήσει στη δημιουργία μιας νέας Ε.Ε.Ε., αυτής των Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Ελπίζουμε η νέα Διοίκηση του Τ.Ε.Ε. να αξιοποιήσει τα προϊόντα της προηγούμενης θητείας, παίρνοντας τη σκυτάλη από το σημείο λήξης της, δίνοντας λύσεις σε επαγγελματικά προβλήματα των νέων ειδικοτήτων και των νέων μηχανικών ειδικότερα που είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στις σημερινές συνθήκες.

Ελπίζουμε επίσης, ότι είναι κατανοητός ο αναχρονιστικός χαρακτήρας της δομής του Τ.Ε.Ε. και το έλλειμά του για την αποτελεσματική ανταπόκρισή του στις σύγχρονες προκλήσεις που αφορούν ζητήματα σχεδιασμού του χώρου.

Με αυτές τις σκέψεις, ευχόμαστε στο νέο Πρόεδρο καλή, δημιουργική θητεία, με τομές και αλλαγές που τόσο χρειάζεται η κοινωνία μας και ο τεχνικός κόσμος.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ Ε-ΠΙΤΡΟΠΗ

Το ενημερωτικό δελτίο του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, με την ονομασία «**Π**», συντάσσεται σε τριμηνιαία βάση και αποστέλλεται στους αναγνώστες του μέσω e-mail.

Στο παρόν 7^ο τεύχος γίνεται ειδική αναφορά στην εκδήλωση που οργάνωσε στη Θεσσαλονίκη ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. με τίτλο «**Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη: Ελληνικές και Βρετανικές εμπειρίες**», με συνοπτική παρουσίαση των εισηγήσεων των προσκεκλημένων ομιλητών. Επίσης, στην ενότητα **Επιστημονικά Θέματα**, παρατίθεται το Δελτίο Τύπου του Συλλόγου με αφορμή την ανωτέρω εκδήλωση, μέσω του οποίου δηλώνεται η πρόθεσή του να συνεργαστεί με τους τοπικούς φορείς ώστε να διαμορφωθεί μια σύγχρονη προσέγγιση για την ανάπτυξη της πόλης της Θεσσαλονίκης. Στην ίδια ενότητα περιλαμβάνεται και το Υπόμνημα που απέστειλε ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. στην Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κα Τίνα Μπιρμπίλη.

Για τη σύνταξη του τεύχους θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα, όσους δούλεψαν στις επιμέρους Ομάδες Εργασίας και τους συναδέλφους της Ομάδας Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης.

Τη Συντακτική Επιτροπή αποτελούν οι διατελέσαντες Πρόεδροι του Συλλόγου. Η Συντακτική Επιτροπή είναι αρμόδια να καθορίσει το περιεχόμενο του κάθε τεύχους και διατηρεί το δικαίωμα να επεμβαίνει σε άρθρα που αποστέλλονται προς δημοσίευση, προκειμένου να διασφαλίζεται ο ενιαίος χαρακτήρας του τεύχους. Εφόσον κρίνει ότι οι παρεμβάσεις της ενδέχεται να αλλοιώσουν

το περιεχόμενο ενός άρθρου, υποχρεούται να έλθει σε επικοινωνία με το συντάκτη, προκειμένου να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

Παρακαλούμε για την έγκαιρη διευθέτηση ζητημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των στοιχείων που αποστέλλετε. Ο Σύλλογος και η Συντακτική Επιτροπή δε φέρουν καμία ευθύνη για περιπτώσεις ενυπόγραφων άρθρων ή φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων που έχουν αποσταλεί και τα οποία θίγουν πνευματικά δικαιώματα τρίτων.

Η φωτογραφία στο εξώφυλλο είναι των Χρ. Μακράκη-Καραχάλιου και Α. Αλεξανδρούλου από τον Κεραμεικό, στην Αθήνα.

“π” is the official journal of the Hellenic Association of City and Regional Planners (SEM-PXPA). Full members are graduates of the Departments of Planning and Regional Development, accredited by the Technical Chamber of Greece (TEE). Other engineers with an extensive academic and professional background in City and Regional Planning, accredited by the Technical Chamber of Greece, can also become Members.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Σε αυτό το τεύχος βοήθησαν οι συναδέλφισσες και συνάδελφοι (αλφαβητικά):

- Αιμιλία Αλεξανδροπούλου
- Άννα Γιαννιού
- Ιωάννα Δούνια
- Σοφία Καζάκη
- Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα της Προέδρου _____	1	Βιβλιοπαρουσιάσεις _____	27
Από τη Συντακτική Επιτροπή _____	2	Συνέδρια και Εκδηλώσεις _____	28
Επιστημονική και Τεχνική Υποστήριξη _____	3	Από τον Τύπο _____	30
Νέα και Θέσεις του Συλλόγου _____	2	Λέξεις - Κλειδιά Προηγούμενων Τευχών _____	33
Απολογισμός Δράσεων του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2^ο τρίμηνο του 2010 _____ 2			
Εκδήλωση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. & Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. για τα προγράμματα αστικής αναγέννησης _____ 3			
Τα Νέα των Περιφερειακών Τμημάτων _ 7			
Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2 ^ο τρίμηνο του 2010 _ 7			
Συνάντηση με τη Διοίκηση του ΟΡ.ΘΕ. _____ 7			
Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2ο τρίμηνο του 2010 _____ 8			
Σεμινάριο Real Estate _____ 8			
Επιστημονικά Θέματα _____ 9			
Προς ένα σύγχρονο πλαίσιο υλοποίησης παρεμβάσεων για τις πόλεις μας _____ 9			
Υπόμνημα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. προς την Υπουργό Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής _____ 10			
Τα Μέλη Γράφουν _____ 18			
Ο ρόλος των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. για τους σύγχρονους Δήμους _____ 18			
Τα συμπεράσματα από την εφαρμογή των υποστηρικτικών μελετών των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. _____ 23			

ΝΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Απολογισμός Δράσεων του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2^ο τρίμηνο του 2010

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

- **13/05/10:** Αποστολή ένστασης κατά της Προκήρυξης και των τευχών του Διαγωνισμού εκπόνησης μελέτης «ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Πιερών και Τοπογραφική – Πολεοδομική – Υψομετρική Μελέτη, εντός ορίων οικισμού Μεσορόπης Δ. Πιερών».
- **13/05/10:** Επιστολή για την ορθή προκήρυξη του Διαγωνισμού εκπόνησης μελέτης «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Δήμου Παραλίας και Κτηματογράφηση – Πολεοδόμηση τμήματος του Δήμου».
- **28/05/10:** Πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη επιστημονική εσπερίδα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και του Π.Τ.Β.Ε. σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. με θέμα: «Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη: Ελληνικές και Βρετανικές Εμπειρίες».
- **02/06/10:** Αποστολή επιστολής στην Υπουργό Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής κα Τ. Μπιρμπίλη και στη Γ.Γ. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος κα Μ. Καλτσά σχετικά με τη συμμετοχή του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
- **28/06/10:** Αποστολή επιστολής στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σχετικά με την αναγκαιότητα στελέχωσης των Οργανισμών των νέων αυτοδιοικήσεων και των αποκεντρωμένων διοικήσεων του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης») με Μ.Χ.Π.Π.Α.
- **01/07/10:** Συμμετοχή σε συνάντηση στο Τ.Ε.Ε., κατόπιν πρόσκλησής του, με θέμα «Απλούστευση της νομοθεσίας για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων και τα τεχνικά επαγγέλματα». Τον Σύλλογο εκπροσώπησε η πρόεδρος κα Σ. Καζάκη.

Εκδήλωση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. & Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. για τα προγράμματα αστικής αναγέννησης

Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Περιφερειακό Τμήμα Βόρειας Ελλάδας, σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. διοργάνωσαν επιστημονική εκδήλωση στις 28 Μαΐου 2010 στη Θεσσαλονίκη με τίτλο «Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη: Ελληνικές και Βρετανικές εμπειρίες».

Στην εκδήλωση, που συγκέντρωσε το ενδιαφέρον του κοινού, κλήθηκαν να καταθέσουν τις εμπειρίες τους αναφορικά με την υλοποίηση προγραμμάτων αστικής αναγέννησης και τη χρηματοδότησή τους επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και εκπρόσωποι Υπουργείων.

Απευθύνοντας χαιρετισμό στην εκδήλωση ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν.) κ. **Γιώργος Πετράκος**, ανακοίνωσε τη διάθεση πόρων ύψους 200 εκ.

ευρώ από τα Π.Ε.Π. για την υλοποίηση παρεμβάσεων μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA, που θα αφορούν αστικές αναπλάσεις και περιβαλλοντικά έργα.

Στον τρόπο λειτουργίας του JESSICA αναφέρθηκε αναλυτικότερα ο συντονιστής της ομάδας εργασίας του ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ. για την ενεργοποίηση του JESSICA στην Ελλάδα, κ. **Ιωάννης Λυπιδής**, τονίζοντας ότι σύμφωνα με τη φιλοσοφία των νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών της Ε.Ε., οι χρηματοδοτή-

σεις πρέπει να είναι αιεφορικές και οι πιστώσεις ανακυκλούμενες.

Ο Καθηγητής του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. **Δημήτρης Οικονόμου**, στη δική του εισήγηση, παρουσίασε τα χαρακτηριστικά των αστικών αναπλάσεων στον διεθνή και ελληνικό χώρο, διαχρονικά από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι σήμερα καθώς και τα κύρια ζητήματα (προβλήματα και ευκαιρίες) που προκύπτουν ανάλογα με τους διαφορετικούς τύπους περιοχών της ελληνικής επικράτειας που χρήζουν ανάπλασης. Ο κ. Οικονόμου τόνισε την ανάγκη υιοθέτησης στρατηγικών αστικής αναγέννησης «επιθετικού» τύπου σε περιοχές χωρίς ή με φθίνουσα χρήση, όπως τα στρατόπεδα της Θεσσαλονίκης αλλά και η Δ.Ε.Θ., με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της πόλης και την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων. Τέλος, τόνισε την ανάγκη διαμόρφωσης πολιτικής αναπλάσεων σε κεντρικό επίπεδο, παρουσιάζοντας τις προϋποθέσεις ανάπτυξής της όπως ο δραστικός και άμεσος περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, η υιοθέτηση προτύπου συμπαγούς πόλης, η αύξηση των κονδυλίων για αστικές αναπλάσεις, η αναμόρφωση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου χρήσεων γης και η αποτελεσματική διαχείριση του δημόσιου χώρου.

Η κα **Άννα Αρβανιτάκη**, συντονίστρια Ρυθμιστικών Σχεδίων της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υ.Π.Ε.Κ.Α., παρουσίασε στη συνέχεια το πρόγραμμα των παρεμβάσεων που προγραμματίζει το Υπουργείο.

γείο για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην Αθήνα. Η κα Αρβανιτάκη επεσήμανε την ανάγκη εστίασης των δράσεων στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων που βιώνουν οι κάτοικοι και τόνισε την ανάγκη αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου για τις αστικές αναπλάσεις.

Στο θέμα της αστικής κινητικότητας αναφέρθηκε η κα **Μόνικα Θέμου**, στέλεχος επίσης της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.Κ.Α. Όπως ανέφερε, στόχος της πολιτικής του Υ.ΠΕ.Κ.Α. στο πλαίσιο των αστικών αναπλάσεων είναι και η αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφοριακής συμφόρησης και πεζής προσπέλασης, με την αναβάθμιση του οδικού και παρόδιου χώρου και την ελάφρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου.

Η αντιπρόεδρος του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης κα **Άσπα Γοσποδίνη**, αναφέρθηκε στη δημιουργία και ανάπτυξη των χωρικών συγκεντρώσεων (clusters) καινοτομίας

και των χαρακτηριστικών τους σε διεθνές επίπεδο, παρουσιάζοντας τα παραδείγματα των *One North* στη Σιγκαπούρη και *@22Barcelona* στη Βαρκελώνη. Πρόκειται για clusters που αναπτύχθηκαν με συνεργα-

σία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και των δήμων. Η κα Γοσποδίνη αναφέρθηκε επίσης στη Ζώνη Καινοτομίας Θεσσαλονίκης, εκτιμώντας ότι η κατασκευή των έργων υποδομής θα μπορούσε να προχωρήσει μέσω συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) καθώς και μέσα από το πρόγραμμα JESSICA.

Τις πολιτικές, τους μηχανισμούς και τις προοπτικές των δράσεων αστικής αναγέννησης στο Ηνωμένο Βασίλειο, παρουσίασε ο κ. **Νίκος Καραδημητρίου**, συνάδελφος Μ.Χ.Π.Α. και Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Αστικής Αναγέννησης του Bartlett School of Planning στο UCL, επιχειρώντας παράλληλα να αναδείξει τις συσχετίσεις με την ελληνική πραγματικότητα.

Ο κ. Καραδημητρίου σημείωσε ότι οι παρεμβάσεις αστικής αναγέννησης στο Ηνωμένο Βασίλειο αποτελούν μετεξέλιξη της αστικής πολιτικής της κεντρικής κυβέρνησης, όπως αυτή διαμορφώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '70. Την τελευταία δεκαετία οι μηχανισμοί εφαρμογής της πολιτικής αυτής περιλαμβάνουν τη δημιουργία κεντρικών μονάδων συντονισμού των επιμέρους κυβερνητικών δράσεων (π.χ. Neighbourhood Renewal Unit, Social Exclusion Unit), κεντρικών χρηματοδοτικών μηχανισμών και προγραμμάτων και υποστηρικτικών εργαλείων ανάλυσης και παρακολούθησης. Επίσης, υπάρχει πληθώρα δράσεων και χρηματοδοτικών εργαλείων, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο και με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (επιχειρήσεις, φιλανθρωπικά ιδρύματα κλπ.). Η αξιολόγηση των δράσεων αυτών

είναι σε εξέλιξη και τα πρώτα αποτελέσματα φαίνεται να είναι σε γενικές γραμμές θετικά. Κλείνοντας, ο κ. Καραδημητρίου παρουσίασε τα χαρακτηριστικά των παρεμβάσεων στην Ελλάδα θέτοντας ερωτήματα σχετικά με τη στόχευσή τους, την αποτελεσματικότητά τους, την εμπλοκή των φορέων κλπ.

Το μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ., κ. **Σωκράτης Φάμελλος**, απευθύνοντας χαιρετισμό στην εκδήλωση, επεσήμανε την αδυναμία άμβλυνσης στην Ελλάδα των προβλημάτων που ανακύπτουν στο πεδίο της αστικής αναγέννησης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη υιοθέτησης ολοκληρωμένης στρατηγικής και εύρεσης πόρων.

Η πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κα **Σοφία Καζάκη**, υπογράμμισε την ανάγκη απαλλαγής του πολεοδομικού σχεδιασμού από την πολυνομία, την έλλειψη αποτελεσματικών μηχανισμών εφαρμογής και ελέγχου και τις μεγάλες καθυστερήσεις στις διαδικασίες, σημειώνοντας ότι τα θέματα αυτά ετέθησαν υπόψη και της Υπουργού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, κας Τίνας Μπιρμπίλη, με σχετικό υπόμνημα. Η κα Καζάκη τόνισε ότι ο χωρικός σχεδιασμός είναι εργαλείο ανάπτυξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και θα έπρεπε να είναι προτεραιότητα της πολιτείας. Αν και είναι γνωστό ότι η χώρα μας δεν έχει μεγάλη παράδοση στον σχεδιασμό του χώρου και στη σύνδεσή του με τον αναπτυξιακό προγραμματισμό, σε περιόδους κρίσης, όπως η σημερινή, ο χωροταξικός σχεδιασμός θα έ-

πρεπε να βρίσκεται στην επικαιρότητα και όχι να παραγκωνίζεται.

Την ανάγκη υλοποίησης αναπτυξιακών παρεμβάσεων, σε περιόδους ύφεσης, που είτε αναβαθμίζουν το δομημένο περιβάλλον και καθιστούν τις πόλεις ελκυστικότερες για την προσέλκυση επενδύσεων, είτε στηρίζουν περιοχές που πλήττονται περισσότερο από την κρίση επεσήμανε και η Γραμματέας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κα **Αιμιλία Αλεξανδροπούλου**, η οποία απεύθυνε χαιρετισμό ως εκπρόσωπος του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Συλλόγου. Η ίδια ζήτησε τη συνδρομή του Τ.Ε.Ε. για τη διοργάνωση μίας ακόμη εκδήλωσης σαν αυτή της 28ης Μαΐου, με αντικείμενο αυτή τη φορά τις επεκτάσεις των πόλεων.

Ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κος **Γιώργος Μπάκης**, κλείνοντας την εκδήλωση επεσήμανε την ανάγκη διεύρυνσης του διαλόγου ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εφαρμοστούν προγράμματα αστικής αναζωογόνησης στην Ελλάδα, ξεφεύγοντας από τα κλασσικά στερεότυπα των απλών αισθητικών παρεμβάσεων που υλοποιούνταν μέχρι σήμερα.

Στιγμιότυπα από την εκδήλωση του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ.

Τα Νέα των Περιφερειακών Τμημάτων

Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2^ο τρίμηνο του 2010

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου (Απρ. - Ιουν. 2010) το Περιφερειακό Τμήμα Βόρειας Ελλάδας (Π.Τ.Β.Ε.) του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

- **26/05/10:** Πραγματοποιήθηκε συνάντηση της Δ.Ε. του Π.Τ.Β.Ε. με την Εκτελεστική Επιτροπή του ΟΡ.ΘΕ. στα γραφεία του τελευταίου
- **28/05/10:** Πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη επιστημονική εσπερίδα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και του Π.Τ.Β.Ε. σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. με θέμα: «Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη: Ελληνικές και Βρετανικές Εμπειρίες».
- **01/07/10:** Δημοσίευση στο ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ (Τεύχος 400/01.07.10) Δελτίου Τύπου για την ανάγκη ανάπτυξης ενός σύγχρονου πλαισίου υλοποίησης παρεμβάσεων για τις πόλεις.

Ομάδες εργασίας

- Σύσταση Ομάδας Εργασίας για τη χωροθέτηση του Χ.Υ.Τ.Υ. Ημαθίας (Μάιος 2010).

Μέλη: Σ. Κούτρα, Ν. Α. Παπαγιάννης, Κ. Παπαδοπούλου, Μ. Παπαστάθη, Φ. Τσολάκος, Συντονιστής: Χ. Μακράκης – Καραχάλιος

Συνάντηση με τη Διοίκηση του ΟΡ.ΘΕ.

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 26 Μαΐου 2010 συνάντηση της Δ.Ε. του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και της Εκτελεστικής Επιτροπής (Ε.Ε.) του Οργανισμού Θεσσαλονίκης, στα γραφεία του ΟΡ.ΘΕ. Παρόντες στη συνάντηση εκ μέρους του ΟΡ.ΘΕ ήταν ο πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής κ. Π. Σταθακόπουλος και το μέλος κ. Χ. Μαμαρίκας, ενώ εκ μέρους του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.-Π.Τ.Β.Ε. ο πρόεδρος Γ. Μπάκης, ο γραμματέας Ν. Κουτσομάρκος, η ταμίας Α. Αλεξανδροπούλου και το μέλος Ν. Τασοπούλου.

Στη συνάντηση ανταλλάχθηκαν απόψεις για τα χωροταξικά και πολεοδομικά θέματα που παραμένουν ανοικτά ή βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν στην πόλη και στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης. Πιο συγκεκριμένα, αμφότεροι οι φορείς συμφώνησαν στην ανάγκη προώθησης της θεσμοθέτησης του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου, αλλά και της αναβάθμισης του ρόλου του ΟΡ.ΘΕ., ως διαμεσολαβητή μεταξύ της τοπικής κοινωνίας και των φορέων άσκησης εθνικής πολιτικής. Επίσης, από πλευράς του Συλλόγου υπογραμμίστηκε η σημασία εστίασης στην αξιοποίηση του υφιστάμενου οικιστικού χώρου με την υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής αναγέννησης (μετεγκατάσταση της Δ.Ε.Θ., ανάπτυξη των στρατοπέδων, υλοποίηση της μελέτης για την περιφερειακή τάφρο, κ.λπ.), και στην ανάσχεση της «εκτός σχεδίου» δόμησης με την άμεση προώθηση των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και την ολοκλήρωση της ένταξης περιοχών στο σχέδιο πόλης. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της Ε.Ε. του ΟΡ.ΘΕ δήλωσε την πρόθεση του Οργανισμού να αναλάβει πρωτοβουλίες και να προωθήσει την επίλυση των χρονιζόντων προβλημάτων της πόλης.

Στο τέλος της συνάντησης εκδηλώθηκε και από τις δύο πλευρές η πρόθεση έναρξης συνεργασίας και συμφωνήθηκε η αποστολή, εκ μέρους του Συλλόγου, υπομνήματος με τις θέσεις που έχει πάρει κατά καιρούς για τα ανωτέρω ζητήματα.

Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 2ο τρίμηνο του 2010

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου (Απρ. - Ιουν. 2010) το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας (Π.Τ.Κ.Δ.Θ.) του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

- **15/4/2010:** Αποστολή γνωμοδότησης για τη μελέτη «Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα Προστασίας περιβάλλοντος οικιστικού συγκροτήματος Λάρισας» (Β' στάδιο), στα πλαίσια της πραγματοποιούμενης διαβούλευσης στο Υ.Π.Ε.Κ.Α., στη ΔΙ.Π.Ε.ΧΩ. Θεσσαλίας, στο Τ.Ε.Ε., στον Δήμο Λαρισαίων κλπ.
- **27/5/2010:** Παρουσίαση του ΕΣΠΑ Θεσσαλίας στο Ξενοδοχείο Imperial στη Λάρισα. Παραβρέθηκε η αντιπρόεδρος του Π.Τ. ΚΔΘ, κα Ε. Μάνου.
- **Ιούνιος 2010:** Προετοιμασία σεμιναρίου με θέμα «Real Estate - Διαχείριση ακινήτων» σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Δ.Θ. και τον Σύλλογο Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών. Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στις 27/9 -1/10/2010 στη Λάρισα (βλ. *περισσότερα στην ενότητα «Επί του πιεστηρίου»*).

Σεμινάριο Real Estate

Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) και το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας Βόρειας Ελλάδας (Π.Τ.Κ.Δ.Θ. – Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Δ.Θ. και το Σύλλογο Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών διοργανώνουν σεμινάριο διάρκειας **25 ωρών** με θέμα **«Real Estate - Διαχείριση ακινήτων»**, στις **27 Σεπτεμβρίου – 1 Οκτωβρίου 2010**.

Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί τις απογευματινές ώρες σε αίθουσα του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Δ.Θ. στη **Λάρισα** (Καλλιθέας 7 & Τζαβέλα) και το κόστος συμμετοχής ανέρχεται σε **30,00 Ευρώ**. Η παρουσία είναι υποχρεωτική και θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν το έντυπο της αίτησης στην ιστοσελίδα www.teelar.tee.gr και να την υποβάλλουν με fax στο 2410 255718 ή με email στο tee_lar@tee.gr (Θ. Γκιάτας τηλ. 2410 535615, 2410 257866) και στους Προέδρους των δύο Συλλόγων (Άννα Γιαννιού, Πρόεδρος Π.Τ.Κ.Δ.Θ.-Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., τηλ. 6938 913565 και Θ. Κακαρδάκο, Πρόεδρος Συλλόγου Αγρονόμων Τοπογράφων, τηλ. 6944 156746)

Το ενδεικτικό πρόγραμμα του σεμιναρίου είναι:

Δευτέρα, 27/09/2010:

Εισαγωγικές έννοιες και ορισμοί των αξιών ακινήτων, της κτηματαγοράς και του εκτιμητή ως επάγγελμα. Συνοπτική παρουσίαση των Διεθνών Εκτιμητικών Προτύπων (IVS) και ανάλυση της Συγκριτικής Μεθόδου. Παραδείγματα.

Τρίτη, 28/09/2010

Η μέθοδος αξιοποίησης οικοπέδου και η μέθοδος της αντιπαροχής. Παραδείγματα.

Τετάρτη, 29/09/2010

Η μέθοδος του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης. Παραδείγματα.

Πέμπτη, 30/09/2010

Η μέθοδος της άμεσης κεφαλαιοποίησης των ακινήτων. Ανάλυση του συντελεστού κεφαλαιοποίησης. Παραδείγματα.

Παρασκευή, 01/10/2010

Η μέθοδος των αποσβεσμένων ταμειακών ροών στην εκτίμηση ακινήτων. Παραδείγματα.

Επιστημονικός υπεύθυνος του σεμιναρίου είναι ο συνάδελφος Μ.Χ.Π.Π.Α. και Ταμίας του Π.Τ.Κ.Δ.Θ., Δημήτρης Μιμής.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Προς ένα σύγχρονο πλαίσιο υλοποίησης παρεμβάσεων για τις πόλεις μας

Οι πόλεις και οι μητροπολιτικές περιοχές αναγνωρίζονται πλέον ως κινητήρια δύναμη της αναπτυξιακής διαδικασίας και συμβάλλουν καθοριστικά στις κοινοτικές πολιτικές της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Μετά και την υιοθέτηση του Χάρτη της Λειψίας το 2007 αναμένεται να ενισχυθεί ο ρόλος των πόλεων στην περιφερειακή πολιτική και πολιτική Συνοχής της νέας προγραμματικής περιόδου, η οποία θα είναι πλέον βασισμένη στους τόπους (place-based). Η Επιτροπή έχοντας αναγνωρίσει την πολυπλοκότητα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πόλεις μας και συγκεκριμένες περιοχές τους επιδιώκει την υιοθέτηση πολυτομεακών και πολυεπίπεδων προσεγγίσεων αντιμετώπισής τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι δράσεις αστικής αναγέννησης οφείλουν να υπερβούν την απλή υλοποίηση αισθητικών παρεμβάσεων, την (ανα)κατασκευή πεζοδρομίων και την τοποθέτηση στοιχείων αστικού εξοπλισμού, αποκτώντας έναν ολοκληρωμένο χαρακτήρα. Απαιτούνται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής αναγέννησης οι οποίες θα ενσωματώνουν κίνητρα για τις επιχειρήσεις και την οικονομία, δράσεις κατάρτισης και απασχόλησης, την περιβαλλοντική διάσταση, δράσεις κινητικότητας, την κοινωνική ενσωμάτωση, την ανάδειξη του κοινωνικού κεφαλαίου και των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με το φυσικό σχεδιασμό και την παροχή δημόσιων χώρων υψηλής ποιότητας. Η παρούσα οικονομική συγκυρία ευνοεί αυτήν την προσέγγιση καθώς απαιτείται πλέον επικέντρωση των πόρων, αυξημένη αποδοτικότητα και μέγιστη εκμετάλλευση της χωρητικότητας.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανά-

πτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) υποστηρίζει την ανάπτυξη ενός εθνικού πλαισίου αστικής πολιτικής, που θα περιλαμβάνει την προώθηση της υλοποίησης αστικών παρεμβάσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα. Η εκδήλωση που υλοποιήθηκε από τον Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. στις 28 Μαΐου 2010 είχε ακριβώς ως στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών που θα οδηγήσουν στον καθορισμό ενός τέτοιου πλαισίου. Αναμένουμε από τα αρμόδια Υπουργεία την ανάληψη ενός ισχυρού καθοδηγητικού και συντονιστικού ρόλου για μια εξειδικευμένη στρατηγική ολοκληρωμένης αστικής αναγέννησης με την παράλληλη διαμόρφωση/ενεργοποίηση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου και εργαλείων, τα οποία θα αφορούν σε παραμέτρους όπως: χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA, η αξιοποίηση του Κωδικού 61 για τις ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δυνητικών περιοχών παρέμβασης, η επιλεξιμότητα των δράσεων, οι πηγές και ο τρόπος χρηματοδότησης, τα πολεοδομικά εργαλεία, κ.ο.κ. Στην προσπάθειά τους αυτή, τα αρμόδια Υπουργεία θα μας βρουν αλληλέγγυους και πρόθυμους να συνδράμουμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Ειδικότερα όσον αφορά στη Θεσσαλονίκη, είναι σκόπιμο οι φορείς της να πρωτοπορήσουν και να αναλάβουν δράση προς την κατεύθυνση της εφαρμογής πιλοτικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις νέες στρατηγικές αστικής αναγέννησης, με τη χρήση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και με την υιοθέτηση της ανταποδοτικότητας. Η ανάληψη δράσης θα πρέπει να συμπεριλάβει τόσο τη διευκόλυνση της ωρίμανσης και της στοχευμένης υλοποίησης μεγάλων αστικών παρεμβάσεων (mega-projects), που θα βελτιώσουν όχι μόνον την εικόνα των πόλεων, αλλά και τις παραγωγικές τους προοπτικές (περίπτωση μετεγκατάστασης Δ.Ε.Θ.), όσο και την υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές, όπου λόγω της κρίσης αναμένονται σημαντικές

αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις (περιοχές Δυτικής Θεσσαλονίκης).

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. είναι διατεθειμένος να συνδράμει, διαμέσου του Περιφερειακού του Τμήματος, τους τοπικούς φορείς να διαμορφώσουν μια σύγχρονη προσέγγιση για την πόλη και να εργαστεί μαζί τους για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

Υπόμνημα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. προς την Υπουργό Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

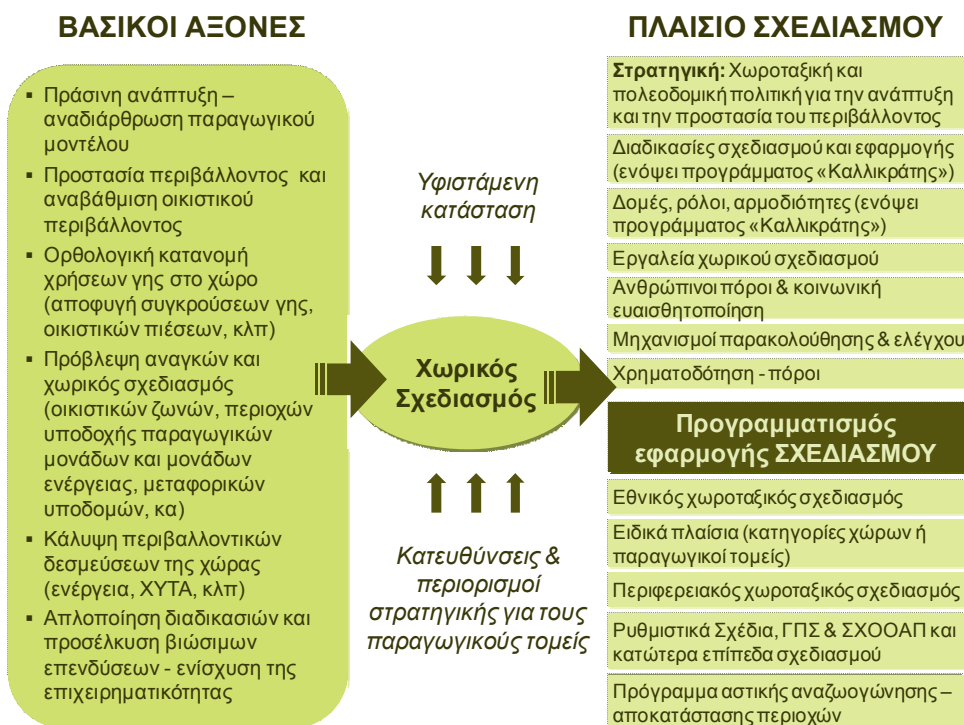
Υπόμνημα θέσεων και διαπιστώσεων απέστειλε ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κα Τίνα Μπιρμπίλη, με στόχο την ενίσχυση της προσπάθειας για την αντιμετώπιση του ελλείμματος της χώρας στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού, που συνεπάγεται τεράστιο κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος για την κοινωνία.

Τα βασικά σημεία του υπομνήματος παρατίθενται στη συνέχεια:

«ΑΞΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»

Η ίδρυση του νέου Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που συγκέντρωσε τις αρμοδιότητες παραγωγής και εφαρμογής πολιτικών στους τομείς του περιβάλλοντος, χωροταξίας και πολεοδομίας αποτελεί σημαντικό βήμα και ευκαιρία για τον εξορθολογισμό και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του εθνικού συστήματος χωρικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού, με όρους αειφορίας.

Η διαμόρφωση του εθνικού συστήματος σχεδιασμού προϋποθέτει την κωδικοποίηση των δομικών του στοιχείων στα εξής: α) Επιλογή και διαμόρφωση προτεραιοτήτων, β) εμπλεκόμενοι φορείς / δομές του συστήματος και διαδικασίες, γ) εργαλεία, δ) ανθρώπινο δυναμικό και ε) χρηματοδότηση. Εκτιμούμε ότι η αντιμετώπιση του συνόλου των ζητημάτων αυτών, που παρουσιάζονται στη συνέχεια, είναι αναγκαία και κρίσιμη.

Α) ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ:

- Αναθεώρηση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α.) με σαφή προσδιορισμό του μοντέλου ανάπτυξης της χώρας, βάσει του διεθνούς καταμερισμού εργασίας, των αναγκών της, των δεσμεύσεων της και του διεθνούς οικονομικού πλαισίου. Ο σχεδιασμός πρέπει να βασίζεται στη νέα διοικητική δομή της χώρας, βάσει του Προγράμματος «Καλλικράτης» και να εξειδικεύει κατευθύνσεις για τις διοικητικές περιφέρειες και τους παραγωγικούς τομείς, ενώ είναι ανάγκη να συνδεθεί με την αναθεώρηση του Ε.Σ.Π.Α.

Βάσει του Ν. 2742/1999, άρθρο 6, παρ 4,5,6 η αναθεώρηση του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α. μπορεί να γίνεται ανά 5-ετία. Ωστόσο με την ευκαιρία υποβολής της 2-ετούς έκθεσης αξιολόγησης της εφαρμογής του στη Βουλή, κρίνεται σκόπιμη η πρόταση συνολικής αναθεώρησής του λόγω των παραπάνω και επιπλέον λόγω της ελλιπούς εφαρμογής του (π.χ. ανεπαρκής εξειδίκευση και απουσία δεικτών και τιμών στόχου που αναφέρονταν στη σχετική ΚΥΑ και οι οποίοι θα έπρεπε να έχουν εκδοθεί εντός εξαμήνου από την έγκρισή της, δηλ. από την προηγούμενη κυβέρνηση), καθώς και των έκτακτων και απρόβλεπτων συνθηκών που απορρέουν από την οικονομική κρίση.

- Υποστήριξη των στόχων που θα θέσει το νέο Γενικό Πλαίσιο με αναθεώρηση των υφιστάμενων Ειδικών Πλαισίων και εκπόνηση νέων για τύπους περιοχών και για παραγωγικούς τομείς που θα κριθεί από το Γενικό Πλαίσιο ότι χρήζουν συνολικής ρύθμισης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αναγκαία χρονική ακολουθία των επιπέδων σχεδιασμού, καθώς το παράδειγμα των τελευταίων

χρόνων έδειξε ότι σε αντίθετη περίπτωση ακυρώνεται ο σχεδιασμός σε όλες της κλίμακες. Παράλληλα, απαιτείται η προώθηση της εξειδίκευσης των Ειδικών Πλαισίων που ενδεχομένως θα κριθεί ότι δε χρήζουν αναθεώρησης (π.χ. άμεση προώθηση της υλοποίησης ειδικού προγράμματος για τη δημιουργία των οργανωμένων υποδοχέων της βιομηχανίας, το οποίο προβλέπεται από το αντίστοιχο Ειδικό Χωροταξικό). Ειδικά σε σχέση με την πρόσφατη πρωτοβουλία του Υπουργείου για τη σύσταση Ομάδας Εργασίας για την αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού των Α.Π.Ε., επικροτούμε την κίνηση αυτή και κρίνουμε ότι θα συνέβαλε σημαντικά στο έργο της Ομάδας η συμμετοχή εκπροσώπου του Συλλόγου μας.

- Υποστήριξη των στόχων του νέου Γενικού Πλαισίου με εκπόνηση Περιφερειακών Πλαισίων στη βάση της νέας διοικητικής δομής.
- Προετοιμασία διοικητικής μεταρρύθμισης της χώρας: Προσδιορισμός χωροταξικών κριτηρίων και χαρακτηριστικών για τον καθορισμό των εδαφικών περιοχών των νέων διοικητικών δομών της χώρας (Περιφέρειες, νέοι Ο.Τ.Α. στο πλαίσιο του Σχεδίου «Καλλικράτης»). Η συμμετοχή του Υ.Π.Ε.Κ.Α. στη διαδικασία αυτή είναι καθοριστικής σημασίας.
- Ολοκλήρωση όλων των Ρυθμιστικών Σχεδίων και στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό των Οργανισμών Ρυθμιστικού Σχεδίου.
- Άμεση εκπόνηση και θεσμοθέτηση Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων/Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π για το σύνολο των νέων ΟΤΑ της χώρας στις κατευθύνσεις του χωρικού σχεδιασμού των υπερκείμενων επιπέδων και των τομεακών σχεδίων.
- Επικαιροποίηση/σύνδεση των ολοκληρωμένων μελετών Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.,

στις περιπτώσεις συνένωσης Καποδιστριακών Δήμων, βάσει του σχεδίου «Καλλικράτης», ώστε να προκύψουν ενιαίες μελέτες που να αντιστοιχούν στους νέους Δήμους.

- Δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης και άμεση κατεδάφιση όλων των αυθαιρέτων που βρίσκονται σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές (δάση, ρέματα, ζώνες αιγιαλού κ.λπ.).

Β) ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΧΩΡΙΚΟΥ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Είναι ανάγκη με τη διοικητική μεταρρύθμιση – Πρόγραμμα «Καλλικράτης» – να οικοδομηθεί με σαφήνεια η **διοικητική/διαχειριστική αλυσίδα** που θα υποστηρίξει με επάρκεια τον τομέα και κυρίως **την ουσιαστική σύνδεση του χωρικού με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό**.

Στόχος είναι η διαμόρφωση ενός συνεκτικού δικτύου σύγχρονων δομών της διοίκησης, ικανού **να διαμορφώνει και να υλοποιεί πολιτικές, να παρακολουθεί, να ελέγχει και να αξιολογεί το αποτέλεσμα**.

Η σημερινή οργάνωση της διοίκησης, με τη ρευστή κατανομή αρμοδιοτήτων και τον ασαφή ρόλο του κάθε διοικητικού επιπέδου αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η αδυναμία διαχείρισης χωρικών και αναπτυξιακών πολιτικών έχει ως αποτέλεσμα:

1. την ουσιαστική ματαίωση του σχεδιασμού με την απαξίωση των σχεδίων
2. τη μη ενεργοποίηση αναγκαίων σχεδιαστικών εργαλείων χωροταξικής πολιτικής: Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (Π.Ε.Χ.Π.), Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.), που προβλέπονται από τον Ν. 2742/99.

3. την αδυναμία να εγγυηθεί η πολιτεία την ασφάλεια δικαίου των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων με αποτέλεσμα τον περιορισμό των επενδύσεων και την ανάσχεση της επιχειρηματικότητας.

4. την αδυναμία να προστατεύσει την ιδιοκτησία κατά την εφαρμογή των πολεοδομικών ρυθμίσεων στις εντός και εκτός σχεδίου περιοχές (π.χ. μακροχρόνια δέσμευση προς απαλλοτρίωση χωρίς αποζημίωση ή άρση του χαρακτηρισμού λόγω έλλειψης πόρων για απαλλοτρίωση και εγκατάλειψη του αρχικού σχεδιασμού, μακροχρόνιες δικαστικές διαδικασίες).

Η σύσταση των προτεινόμενων, στη συνέχεια, μονάδων που αποτελούν τη διοικητική/διαχειριστική αλυσίδα του συστήματος χωρικού/αναπτυξιακού σχεδιασμού είναι σύμφωνη με το πνεύμα των Ν. 2508/97, Ν. 2742/99 και του Προγράμματος «Καλλικράτης». Ωστόσο επισημαίνουμε ότι στη βαθμίδα της αιρετής περιφέρειας και του αιρετού Δήμου θα έπρεπε να δοθούν –έστω μακροπρόθεσμα, καθώς το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν το επιτρέπει στην παρούσα φάση– και οι αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων, στη λογική της ουσιαστικής αποκέντρωσης αλλά και του περιορισμού των διοικητικών επιπέδων.

• Ανασχεδιασμός του Εθνικού Συστήματος Χωρικού Σχεδιασμού σε επίπεδο δομών.

ι. Κεντρικός εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός και εποπτεία-Υ.ΠΕ.Κ.Α.:

- Μονάδα **διαμόρφωσης και εφαρμογής** χωροταξικού –πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού, αρμόδια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών σε εθνικό επίπεδο, το συντονισμό των τομεακών και των περιφερειακών πολιτικών και την παροχή τεχνογνωσίας στις αντίστοιχες μονάδες

(Υπουργεία, περιφέρειες). Διασφάλιση συνεργασίας με Ε.Α.Σ.

- Μονάδα **ελέγχου και αξιολόγησης** της εφαρμογής χωροταξικού –πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού σε εθνικό επίπεδο (παρακολούθηση δεικτών). Η ίδια μονάδα θα πρέπει να αναλάβει την αρμοδιότητα προετοιμασίας των εκθέσεων αξιολόγησης του Γενικού και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων που κατατίθενται στη Βουλή σε τακτά διαστήματα βάσει του Ν. 2742/1999.
- Οργάνωση **ανεξάρτητης κεντρικής μονάδας, συλλογής, τεκμηρίωσης και βάσεων δεδομένων χωρικής πληροφορίας**, η οποία θα ενοποιεί και ομογενοποιεί και υπάρχουσες θεματικές βάσεις άλλων φορέων .
- Η μονάδα αυτή πρέπει να αποτελέσει έναν αξιόπιστο κόμβο χωρικής πληροφορίας και δεδομένων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με αρμοδιότητα να τροφοδοτεί τη διαδικασία διαμόρφωσης και εφαρμογής αλλά και ελέγχου και αξιολόγησης των πολιτικών (άρθρο 14 του Ν. 2742/1999, Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών για το Χωροταξικό Σχεδιασμό). Επιπλέον θα διαθέτει την πληροφορία στις υπόλοιπες εθνικές αρχές και θα συνδέεται με αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή δίκτυα (κοινοτική πρωτοβουλία INSPIRE).
- Αναβάθμιση της λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης με επέκταση της αρμοδιότητάς του και σε θέματα πολεοδομίας (Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Πολεοδομίας), με τη στελέχωση της Επιστημονικής του Γραμματείας και εξέταση της ενσωμάτωσης σε αυτό επιμέρους συμβουλίων και επιτροπών που έχουν συσταθεί κατά καιρούς και συγκροτούν ένα κατακερματισμένο πλαίσιο

φορέων διαβούλευσης, με δυσκολίες συντονισμού (π.χ. Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π., Ανώτατο Πολεοδομικό και Αρχιτεκτονικό Συμβούλιο του Ν. 1577/1985, Επιστημονική Επιτροπή CITES του Ν. 3208/2003 κλπ)

- Χρηματοδοτικοί μηχανισμοί (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.): Η λειτουργία των μηχανισμών χρηματοδότησης θα πρέπει να συστηματοποιηθεί και **να υποστηρίξει την πορεία εφαρμογής της χωροταξικής και αναπτυξιακής στρατηγικής** που αποτελούν αρμοδιότητα των παραπάνω μονάδων και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί από αυτή. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται αποσπασματικές παρεμβάσεις χρηματοδότησης επιμέρους πολιτικών, η χειραγώγηση, η αδιαφάνεια και η ανορθολογική διαχείριση. Οι επιλογές χρηματοδότησης πρέπει να εδράζονται και να εξυπηρετούν τους στόχους που έχει θέσει ο σχεδιασμός ο οποίος και εμπεριέχει τη βούληση των διαφόρων κοινωνικών φορέων μέσω της διαβούλευσης.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα δράσης των χωροταξικών – πολεοδομικών σχεδίων, θα πρέπει να αποτελούν και τα σχέδια χρηματοδότησης, με ορίζοντα που προσδιορίζεται από τον σχεδιασμό.

Σημειώνεται ότι η λειτουργία των μηχανισμών χρηματοδότησης πρέπει να είναι επιμέρους αντικείμενο του συνολικού ελέγχου εφαρμογής και αξιολόγησης του χωροταξικού – πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού.

- ii. Περιφερειακός χωροταξικός σχεδιασμός με εξειδίκευση στις τοπικές ιδιαιτερότητες και την περιφερειακή στρατηγική

iiiα. Γενικές Διοικήσεις

- Δημιουργία μονάδων χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού με αρμοδιότητα:

- **την εποπτεία του σχεδιασμού και της εφαρμογής** των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και την εξειδίκευση σε επίπεδο περιφέρειας των Ειδικών Πλαισίων στη λογική της υποστήριξης των στόχων του Γενικού Πλαισίου και της συνοχής με τις τομεακές πολιτικές (Υπουργεία).

- **την αξιολόγηση και τον έλεγχο της εφαρμογής** του χωρικού (χωροταξικού – πολεοδομικού) και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε επίπεδο περιφέρειας και την αμφίδρομη τροφοδότηση με στοιχεία με την αντίστοιχη κεντρική μονάδα ελέγχου και αξιολόγησης σε εθνικό επίπεδο (Υ.Π.Ε.Κ.Α.).

- **τη συλλογή, τεκμηρίωση και διατήρηση βάσεων δεδομένων χωρικής/αναπτυξιακής πληροφορίας** για την περιφέρεια με επίπεδο αναφοράς τουλάχιστον Δήμου και κατά περίπτωση οικισμών (αστικών συγκεντρώσεων) και τροφοδότηση της αντίστοιχης ανεξάρτητης κεντρικής υπηρεσίας (Υ.Π.Ε.Κ.Α.)

- Λειτουργία Περιφερειακού Συμβουλίου Χωροταξίας και Πολεοδομίας, με αντίστοιχη Επιστημονική Γραμματεία, με αρμοδιότητα την παρακολούθηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και την ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε χαμηλότερες κλίμακες

iiβ. Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις:

- Δημιουργία αυτοτελούς Υπηρεσίας Χωρικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού με (στρατηγικές) αρμοδιότητες:

- την κατάρτιση και την εφαρμογή του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) και τη σύνδεσή του με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χω-

ροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

- την εξειδίκευση σε επίπεδο Δήμου του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) και τον συντονισμό μεταξύ των Δήμων και άλλων τοπικών φορέων για την εφαρμογή του περιφερειακού σχεδιασμού αλλά και την παροχή τεχνογνωσίας για την εφαρμογή του

- την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επιπτώσεων σε επίπεδο περιφέρειας, της εφαρμογής του χωροταξικού – πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού (παρακολούθηση δεικτών)

Σημειώνουμε ότι στο επίπεδο αυτό θα πρέπει να είναι άμεση η σύνδεση και η οργανική ενσωμάτωση των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών των Π.Ε.Π. στις Γενικές Διευθύνσεις των Περιφερειών, ώστε να ολοκληρωθούν οι λειτουργίες σχεδιασμού, διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης του αναπτυξιακού σχεδιασμού συνολικά και ιδιαίτερα να ενισχυθεί, αφενός ο δημοκρατικός προγραμματισμός και ο αναπτυξιακός σχεδιασμός που εκπορεύεται από την ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική και αφετέρου η λογοδοσία και διαφάνειά του.

iii. Τοπικός σχεδιασμός με εξειδίκευση στις τοπικές ιδιαιτερότητες και στην κλίμακα του Δήμου:

iiiα. Νέοι Δήμοι

- Δημιουργία αυτοτελών μονάδων με αρμοδιότητα στον ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό και αναπτυξιακό προγραμματισμό στο επίπεδο του Δήμου, οι οποίες πρέπει να είναι υπερκείμενες των τεχνικών υπηρεσιών και των πολεοδομιών. Οι μονάδες αυτές, θα είναι αντίστοιχες των σημερινών Διευθύνσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού των Νομαρ-

χιών. Ειδικότερα στο επίπεδο του Δήμου θα πρέπει να ενταχθούν τα παρακάτω αντικείμενα –αρμοδιότητες:

- Κατάρτιση και υλοποίηση Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου, συντονισμός και σύνδεση με το Πρόγραμμα Δράσης των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Η εξειδίκευση των δράσεων σε τοπικό επίπεδο μπορεί να επιτευχθεί μέσω των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων τα οποία πρέπει να αποτελούν και χρηματοδοτικά πλαίσια σε επίπεδο ΟΤΑ.
- Εφαρμογή και παρακολούθηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, έλεγχος χρήσεων γης (Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.).
- Σχεδιασμός και εφαρμογή Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Αστικής Ανάπτυξης.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή τοπικών δράσεων απασχόλησης – προσέλκυση επενδύσεων.

Σημειώνουμε ότι στην παρ.79 του Προγράμματος «Καλλικράτης» αναγνωρίζεται η βαρύτητα και ο ειδικός χαρακτήρας των θεμάτων χωροταξίας – χωροθέτησης, πολεοδομίας και περιβάλλοντος, ώστε να κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία μιας Επιτροπής Χωροταξίας – Περιβάλλοντος, χωρίς όμως να κρίνεται αντίστοιχα απαραίτητη η στήριξή τους από μια αυτοτελή και κατάλληλα στελεχωμένη Υπηρεσία. Εκτιμούμε ότι αυτή η πρόβλεψη δεν επαρκεί και δεν μπορεί να ανταποκριθεί στη συνθετότητα των χωρικών και αναπτυξιακών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες.

Η λειτουργία όλων των παραπάνω δομών ανά διοικητικό επίπεδο, που συνιστούν τη διοικητική/διαχειριστική αλυσίδα του τομέα, θα πρέπει να βασιστεί στα προβλεπόμενα από το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης, στην

κατεύθυνση της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας και του Ν. 3230/04 «Διοίκηση μέσω στόχων». Με τον τρόπο αυτό η διοίκηση θα δεσμεύεται από το σχεδιασμό στην επίτευξη της στοχοθεσίας, αντί της σημερινής αίσθησης ότι ο σχεδιασμός είναι ρευστός, μη αξιολογήσιμος και εν τέλει μη δεσμευτικός.

Σημειώνεται το έλλειμμα μελέτης, τεκμηρίωσης και παρακολούθησης του χωρικού σχεδιασμού μέσω προκαθορισμένων δεικτών από την Ελληνική Πολιτεία. Η έλλειψη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων αποτελεί βασική αδυναμία η οποία θα πρέπει να καλυφθεί ώστε να είναι σε θέση η χώρα να προχωρήσει στην προσέγγιση και τη διατύπωση μιας κατά το δυνατό ολοκληρωμένης στρατηγικής στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών (συνοχής κλπ). Οι αξιόπιστες βάσεις χωρικών δεδομένων αποτελούν βασική υποδομή προκειμένου ο χωρικός σχεδιασμός να έχει επιστημονική βάση και τεκμηρίωση και κατά συνέπεια συγκριμένο αποτέλεσμα.

• Διαδικασίες διαβούλευσης

Οι διαδικασίες διαβούλευσης τείνουν να εκφυλιστούν στη χώρα μας αποτελώντας ένα «προσχηματικό» εργαλείο νομιμοποίησης επιβεβλημένων εκ των άνω μέτρων και πολιτικών. Δεδομένης της αξίας και της συνεισφοράς των διαδικασιών διαβούλευσης στον δημοκρατικό προγραμματισμό, στην αποτελεσματική εφαρμογή και στην περιφρούρηση του προϊόντος του σχεδιασμού, είναι ανάγκη να αναβαθμιστούν με θέσπιση διαδικασιών και συμμετοχή ειδικών επιστημόνων του χώρου, ώστε να αποφεύγεται η παρενέργεια της χρονικής επιβάρυνσης των διαδικασιών. Η πρακτική της διατύπωσης γνώμης επί σχεδίου Φ.Ε.Κ. δε βοηθά στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και φορέα σχεδιασμού. Η διαβούλευση πρέπει να είναι μια ανοιχτή διαδικασία, μέσω της οποίας θα γνωστοποιούνται στους πολίτες όλες οι δυνατότητες και οι περιορισμοί που επιβάλουν συγκριμένες επιλογές, σε όλα τα

στάδια των μελετών χωρίς όμως να τις επιβαρύνουν χρονικά (δημοσίευση όλων των σταδίων των μελετών στην ηλεκτρονική πύλη του φορέα σχεδιασμού προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να διατυπώνουν τις θέσεις τους εντός του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της μελέτης).

Γ) ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Σήμερα η χώρα κατασπαταλά χρόνο, πόρους και ανθρώπινο δυναμικό σε μια ατέρμονη και ταυτόχρονα αναποτελεσματική διαδικασία χωρικού σχεδιασμού σε όλες τις κλίμακες που δεν αποτρέπει την άναρχη δόμηση, την αστική διάχυση, την καταστροφή του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου, την επιδείνωση της ποιότητας ζωής, ενώ αποθαρρύνει τις επενδύσεις, όπως φαίνεται από το αποτέλεσμα.

Βασικές αιτίες αυτού του φαινομένου είναι τα ακόλουθα συστημικά προβλήματα:

- πολύπλοκη νομοθεσία με ασάφειες ή και αντιφάσεις
- συγκεχυμένες αρμοδιότητες και επικαλύψεις μεταξύ επιπέδων διοίκησης
- έλλειμμα βασικών υποδομών μέτρησης στοιχειωδών χωρικών δεδομένων
- έλλειμμα τεχνογνωσίας σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού, του προγραμματισμού, της εφαρμογής και του ελέγχου
- έλλειμμα τυποποίησης των μελετών και των προβλεπόμενων ρυθμίσεων με αποτέλεσμα την τεράστια ποικιλία και πολυπλοκότητα ρυθμίσεων σε επίπεδο χώρας.
- ανεπάρκεια χρηματοδοτικών μέσων λόγω της «ασθενούς» σύνδεσης μεταξύ του χωρικού σχεδιασμού και του αναπτυξιακού προγραμματισμού
- αδιαφάνεια και χαμηλή αποτελεσματικότητα λόγω όλων των παραπάνω

Προτείνουμε τα ακόλουθα:

1. Κωδικοποίηση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου.
2. Καθιέρωση σύγχρονων χωρικών προτύπων / σταθεροτύπων.
3. Τυποποίηση και διατύπωση προδιαγραφών για χωρικά ή/και τομεακά εστιασμένα προγράμματα. Πρόκειται για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις επιχειρησιακού/αναπτυξιακού χαρακτήρα με κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική διάσταση, όπως: 1. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Αναζωογόνησης Κέντρων Πόλεων, 2. Προγράμματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιας Ζώνης, 3. Προγράμματα προστασίας/ανάδειξης παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών κέντρων και πολιτιστικού αποθέματος, 4. Μελέτες και Προγράμματα Ασφάλειας Πόλεων - Διαχείρισης Κινδύνων για την προετοιμασία των φορέων σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών υπό το πρίσμα και των εντεινόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, 5. Μελέτες Εκτίμησης Φέρουσας Τουριστικής Ικανότητας Περιοχών ακολουθούμενες από Ολοκληρωμένα Προγράμματα Αειφόρου Τουριστικής Ανάπτυξης Περιοχών, κ.ά. Τα προγράμματα θα πρέπει να έχουν τοπικό χαρακτήρα. Με τη διατήρηση της υψηλής εποπτείας από μέρους του Υ.ΠΕ.Κ.Α. θα είναι δυνατή η παρακολούθηση της συνολικής πορείας και του αποτελέσματος των παρεμβάσεων του ίδιου αντικειμένου, ώστε να αναγνωρίζονται και να διαχέονται οι καλές πρακτικές και η σχετική τεχνογνωσία.

Σημειώνεται ότι κακώς νοούνται ακόμη στη χώρα μας όλες οι αστικές παρεμβάσεις ως μονοδιάστατες παρεμβάσεις φυσικού σχεδιασμού (εξωραϊσμού) ενώ με αυτές η πολιτεία επιδιώκει την επίλυση πολύ πιο σύνθετων κοινωνικών, οικονο-

μικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων που εντοπίζονται χωρικά.

4. Επικαιροποίηση ή/και εισαγωγή στο σύστημα σχεδιασμού νέων εργαλείων άσκησης ενεργητικής χωρικής πολιτικής (π.χ. εργαλεία πολιτικής γης), προκειμένου να αντιμετωπιστούν ελληνικές παθολογίες (π.χ. Τράπεζες Γης για την προώθηση της ανάπτυξης της εκτός σχεδίου δόμησης). Προώθηση ενός νέου προτύπου χωρικής οργάνωσης (π.χ. εφαρμογή αστικού αναδασμού για την προώθηση προγραμμάτων αστικής αναζωογόνησης σε πυκνοδομημένες περιοχές).

Δ) ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

1. Η εφαρμογή όλων των παραπάνω απαιτεί οργάνωση των υπηρεσιών, αποκέντρωση και στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό (στελέχωση Υπουργείων, νέων περιφερειών και ΟΤΑ, Οργανισμών Ρυθμιστικού και λοιπών δομών). Η επισημονική και η οργανωτική επάρκεια των δομών μέσω της στελέχωσής τους με επαρκή αριθμό εξειδικευμένου προσωπικού σε θέματα χωρικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, είναι αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία όλου του δικτύου των υπηρεσιών.

Σήμερα είμαστε η μοναδική χώρα που προσπαθούμε να κάνουμε χωροταξία και πολεοδομία χωρίς τους ειδικούς.

2. Κοινωνία των Πολιτών: Είναι απαραίτητο ο σχεδιασμός να γίνει κοινωνικό ζητούμενο και να αλλάξει το στερεότυπο ότι Πολεοδομία και Χωροταξία συνεπάγονται μόνο απαγορεύσεις, έλεγχο και πρόστιμα. Είναι σημαντικό να προωθηθεί μέσα από την εκπαίδευση, η αντίληψη ότι μόνο με το σωστό σχεδιασμό και την υλοποίησή του θα βελτιωθεί η ζωή στην πόλη αλλά και θα επιτευχθεί η ανάπτυξη στις τοπικές κοινωνίες με όρους αειφορίας. Τέλος, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί το

αίσθημα κοινωνικής ευθύνης του πληθυσμού. Για το σκοπό αυτό κρίνεται σκόπιμη η προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης με συστηματικό τρόπο ήδη από τη βασική εκπαίδευση.

Ε) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Προτείνουμε:

1. Διερεύνηση πηγών χρηματοδότησης και ενίσχυσης της σύνδεσης χωρικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού (Κοινοτικά Προγράμματα, νέο Πράσινο Ταμείο, κ.ά.), ιδίως στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του Ε.Σ.Π.Α. Επίσης, θα πρέπει να υιοθετηθεί -στο μέτρο του εφικτού- η λογική της ανακύκλωσης των πόρων, που υιοθετείται από προγράμματα τύπου JESSICA και η οποία εφαρμόζεται συστηματικά στο εξωτερικό, παρέχοντας τη δυνατότητα άσκησης μακροχρόνιων πολιτικών (π.χ. πολυετή προγράμματα αστικής αναζωογόνησης «υποβαθμισμένων» περιοχών).
2. Θεσμοθέτηση χρηματοδοτικών σχημάτων με την ενδεχόμενη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων, για ορισμένες κατηγορίες παρεμβάσεων όπου μια τέτοια συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα είναι σκόπιμη και θεμιτή».

Το υπόμνημα του Συλλόγου ολοκληρώνεται με τη διατύπωση αιτιολογημένου αιτήματος σχετικά με τη συμμετοχή του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και τη διεξαγωγή συνάντησης εργασίας για όλα τα προαναφερθέντα θέματα.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ο ρόλος των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. για τους σύγχρονους Δήμουςⁱ

του **Νίκου Κουτσομάρκου**

Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, MSc
Γραμματέας Π.Τ. Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

Το πλαίσιο

Οι σύγχρονοι Δήμοι καλούνται να διαχειριστούν τις ανάγκες, τα προβλήματα και ζητήματα των πολιτών, να προσαρμοστούν σε και να εφαρμόσουν τη νομοθεσία και τις επιταγές της κεντρικής διοίκησης, να σχηματίσουν μια τοπική ταυτότητα και στρατηγική σχεδιάζοντας την ανάπτυξή τους μέσα στο ευρύτερο εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο.

Τα παραπάνω κυρίαρχα γνωρίσματα των στρατηγικών λειτουργιών ενός Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αντιμετωπίζονται συνολικά -και μέχρι του σημείου που τους αναλογεί- στα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια / Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης και τις μελέτες αυτών.

Ο ορθολογικός χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός αποτελεί συνταγματική υποχρέωση, όπως αυτή δημιουργείται από τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος. Ο Νόμος 2508/1997 περί «Βιώσιμης Οικιστικής Ανάπτυξης» καθορίζει τα εργαλεία του πολεοδομικού σχεδιασμού και της

οικιστικής οργάνωσης, το πρώτο επίπεδο των οποίων είναι τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Το περιεχόμενο των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές, είναι ταυτόσημο με μόνη ειδοποιό διαφορά τα χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α. στον οποίο εφαρμόζονται. Το μεν Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης αφορά Ο.Τ.Α. μη αστικού χαρακτήρα όπου κάθε οικισμός έχει μέχρι 2.000 κατοίκους, το δε Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο αφορά Ο.Τ.Α. όπου έστω και ένας οικισμός έχει πάνω από 2.000 κατοίκους.

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν.2508/1997 και βάσει των προδιαγραφών της Υ.Α. 9752/1845/6-4-2000, η μελέτη Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π είναι ένα αυστηρά χωροταξικό και πολεοδομικό αντικείμενο. Σκοπός της μελέτης είναι η εκπόνηση ενός σχεδίου οργάνωσης της ανάπτυξης των πόλεων και οικισμών του οικείου Δήμου, προσαρμοσμένου στις απαιτήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης και η ορθολογική οργάνωση του χώρου σε ολόκληρη την έκταση του Ο.Τ.Α., εξισορροπώντας τις οικιστικές και λοιπές αστικές χρήσεις (υπάρχουσες και τυχόν προτεινόμενες) με ρυθμίσεις προστασίας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Επικουρικά του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου εκπονείται Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας, σύμφωνα με την Υ.Α. 37691/2007, και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, στην οποία υποβάλλονται οι μελέτες Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π, σύμφωνα με την ΚΥΑ107017/2006.

Η -ακόμα αποκαλούμενη- «νέα» γενιά των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π έχει, λοιπόν, εκτός από σχεδιαστικό χαρακτήρα και προγραμματικό – διαχειριστικό, ενώ παράλληλα απαιτεί ολοκληρωμένη προσέγγιση και συμμετοχικές διαδικασίες σε όλες τις φάσεις, τόσο του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης.

ⁱ Το άρθρο δημοσιεύτηκε αρχικά στο περιοδικό ΑΥΛΑΙΑ: Επικοινωνία, Ειδική Έκδοση για την Έκθεση Polis, Νοέμβριος 2009.

Η διαδικασία

Η κίνηση της διαδικασίας σύνταξης Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π γίνεται με πρωτοβουλία του οικείου Δήμου η οποία εγκρίνεται κατά περίπτωση με απόφαση Γ.Γ. της Περιφέρειας ή (τέως) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ενώ η διαδικασία μπορεί να κινηθεί επίσης απ' ευθείας από τον Γ.Γ. της Περιφέρειας ή το (τέως) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ύστερα από ενημέρωση του οικείου Δήμου. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί η δυνατότητα κίνησης της διαδικασίας από περισσότερους Δήμους από κοινού, η οποία συμβάλλει στη συνολική θεώρηση όμορων Δήμων, με κοινά προβλήματα ή/και χωρικά χαρακτηριστικά και φαινόμενα που διαπερνούν τα διοικητικά τους όρια.

Η χρηματοδότηση της σχετικής μελέτης Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π μπορεί να γίνει είτε με ιδίους πόρους του Δήμου, είτε με ένταξη σε κάποιο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα (συνήθως Π.Ε.Π.) ή στο Πρόγραμμα «ΘΗ-ΣΕΑΣ». Το κόστος εκτιμάται βάσει της έκτασης του Ο.Τ.Α., του πληθυσμού και του χαρακτήρα των οικισμών και κυμαίνεται συνήθως περί τα 100 με 300 χιλ. €.

Σημείο-κλειδί για την ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας ανάθεσης, της έγκαιρης και ποιοτικής υλοποίησης της μελέτης είναι η κατάρτιση ορθών και σαφών τευχών προκήρυξης, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αρχές της επιστήμης και της τεχνικής. Αναφέρονται σε αρκετές περιπτώσεις προβλήματα τα οποία συνήθως έχουν να κάνουν με: α) τις καλούμενες τάξεις πτυχίου, β) την προεκτίμηση των αμοιβών, γ) το ίδιο το αντικείμενο της μελέτης, δ) την τεκμηρίωση της τυχόν ζητούμενης ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, εγείροντας ενστάσεις από τους ενδιαφερόμενους.

Αναγκαίοι και ικανοί μελετητές που πρέπει να καλούνται περιοριστικά για την εκπόνηση ενός Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π είναι Χωροτάκτες

(κατηγορία 1), Πολεοδόμοι (κατηγορία 2), Γεωλόγοι (κατηγορία 20) και Περιβαλλοντολόγοι (κατηγορία 27).

Η μελέτη εκπόνησης ενός Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π έχει μέση διάρκεια 12 μήνες και συντελείται σε δύο φάσεις: τη φάση της ανάλυσης η οποία μπορεί να διαρκέσει 4-6 μήνες και τη φάση της πρότασης με παρόμοια διάρκεια. Εκτός του χρόνου του καθαρού μελετητικού αντικειμένου, η εκπόνηση ενός Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π ενσωματώνει σημαντικούς χρόνους της διοίκησης, οι οποίοι έχουν να κάνουν αφενός με τις διαδικασίες παρακολούθησης και έγκρισης της μελέτης και των σταδίων της (κατευθύνσεις, διορθώσεις, εισηγήσεις κλπ.) αφετέρου με τις συμμετοχικές διαδικασίες οι οποίες περιλαμβάνουν παρουσιάσεις, διαβουλεύσεις, απόψεις φορέων, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών, γνωμοδοτήσεις.

Ως εκ τούτου είναι συχνό το φαινόμενο οι μελέτες Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π να διαρκούν περισσότερο από 2 με 3 χρόνια, από την προκήρυξη τους μέχρι την τελική θεσμοθέτηση. Σε αυτό το πλαίσιο ο εκάστοτε Δήμος θα πρέπει να επιδιώκει την τήρηση των συμβατικών χρόνων της μελέτης και να συμβάλλει στην ομαλή συνεργασία μεταξύ μελετητών, αναθέτουσας και διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Ο τελικός λόγος στο περιεχόμενο του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π βρίσκεται στο Περιφερειακό (συνήθως) Συμβούλιο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, αρνητικά ή επιβάλλει όρους και παρατηρήσεις προς ενσωμάτωση πριν την τελική έγκριση.

Η έγκριση του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π γίνεται με απόφαση Γ.Γ. Περιφέρειας, πλην αυτών που βρίσκονται στις περιοχές Ρυθμιστικών Σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης οπότε εγκρίνονται με απόφαση Υπουργού. Το αντικείμενο το οποίο εγκρίνεται και δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ., αποτελώντας πλέον κανόνα του

κράτους, είναι συγκεκριμένα τμήματα της πρότασης της μελέτης συνοδευόμενα από τους ανάλογους πίνακες, χάρτες και το πρόγραμμα δράσης με τα απαιτούμενα έργα και μελέτες.

Συνοπτικά το περιεχόμενο της θεσμοθέτησης περιλαμβάνει:

- Περιοχές Ειδικής Προστασίας που δεν πρόκειται να πολεοδομηθούν (περιλαμβάνουν περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, δασικές περιοχές, γεωργική γη προτεραιότητας κ.α.).
- Περιοχές ελέγχου και περιορισμού της δόμησης (εκτός σχεδίου και ορίων οικισμών περιοχές όπου κρίνεται αναγκαία η επιβολή όρων και περιορισμών της δόμησης).
- Περιοχές εγκατάστασης παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (με ιδιωτική πρωτοβουλία).
- Ζώνες Ειδικής Ενίσχυσης.
- Καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης στις «εκτός σχεδίου» περιοχές: αρτιότητα, συντελεστές δόμησης και μέγιστη δομημένη επιφάνεια κατά χρήση, επιτρεπόμενες χρήσεις, όριο κατάτμησης ιδιοκτησιών.
- Κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης των θεσμοθετημένων (σχέδια πόλης, οριοθετημένοι οικισμοί) και προς πολεοδόμηση οικιστικών υποδοχέων: όρια πολεοδομικών ενοτήτων, εκτίμηση αναγκών σε κοινόχρηστους χώρους, κοινωφελείς εξυπηρετήσεις και δημόσιες παρεμβάσεις, όρια πολεοδομικών κέντρων, χρήσεις γης, κύριο οδικό δίκτυο, πυκνότητα και μέσος συντελεστής δόμησης κατά πολεοδομική ενότητα ή τμήμα της.

- Πρόταση ανάπτυξης ή αναμόρφωσης πολεοδομικών ενοτήτων ή ζωνών αναπτυξιακών δραστηριοτήτων.
- Προγραμματικά μεγέθη και ανάγκες σε γη για κοινωνικές υποδομές (μονάδες εκπαίδευσης, πρόνοιας, αθλητισμού, αστικό πράσινο, κοιμητήρια, διοίκηση κ.λπ.)
- Απαραίτητες ενέργειες – έργα στον τομέα των δικτύων υποδομής (μεταφορικό, τηλεπικοινωνιακό, ύδρευσης-αποχέτευσης, κ.λπ.)

Τα οφέλη

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει από την αρχή να κατανοήσουν πέρα από το γενικό σκοπό του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π, όπως αυτός εξάλλου προδιαγράφεται στον Ν.2508/97, τα άμεσα οφέλη από την εκπόνηση μιας μελέτης Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π

Ποια τα συνολικά οφέλη;

- Ισορροπη ανάπτυξη και εταιρική σχέση μεταξύ αστικού, ημιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Ορθολογική οργάνωση του χώρου και λειτουργικότητα στην χωρική σχέση μεταξύ παραγωγής και κατοικίας.
- Εξασφάλιση όρων και υποδομών πρόληψης και ελαχιστοποίησης των κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.
- Βελτίωση της χωρητικότητας, αποδοτικότητας και παραγωγικότητας των υποδομών.
- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.

Ποια τα οφέλη για τους πολίτες;

- Βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Καλύτερη οργάνωση της καθημερινότητας (μετακινήσεων, εξυπηρετήσεων).

- Δυνατότητα συμμετοχής και παρέμβασης στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη του τόπου τους.
- Αποσαφήνιση των δυνατοτήτων αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας και παροχή επιπλέον προστιθέμενης αξίας λόγω του σαφούς και ορθολογικού σχεδιασμού και των προβλέψεων για υποδομές ή/και την ένταξη στο σχέδιο πόλης.

Ποια τα οφέλη για το Δήμο;

- Υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων για την ανάπτυξη, με τη συνεκτίμηση των αναπτυξιακών κατευθύνσεων και των ενδογενών δυνατοτήτων.
- Εργαλείο φυσικού σχεδιασμού του χώρου.
- Όργανο προγραμματισμού έργων στο τοπικό επίπεδο.
- Ικανή και αναγκαία συνθήκη για την πολεοδομική ενεργοποίηση περιοχών.
- Εξασφάλιση των απαραίτητων εκτάσεων για τις κοινωνικές υποδομές του Δήμου, τους κοινόχρηστους χώρους και τις κοινωφελείς εξυπηρετήσεις.
- Αύξηση της ελκυστικότητας του ΟΤΑ για εγκατάσταση, εργασία και επενδύσεις (ανάλογα των στοχεύσεων του ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ), προσδίδοντας οικονομικά οφέλη.

Ο ρόλος του Δήμου

Ση διαδικασία εκπόνησης ενός Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π οι θεσμικές αρμοδιότητες του Δήμου αφορούν τις αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου σε δύο περιπτώσεις: α) την πρωτοβουλία κίνησης της διαδικασίας, και β) τη γνωμοδότηση του Ο.Τ.Α. για το Β2 Στάδιο της μελέτης. Παράλληλα ο Δήμος μπορεί να υποβάλλει παρατηρήσεις και να παρακολουθεί την εξέλιξη της μελέτης και σε κάθε περίπτωση να συνεργάζεται εποικοδο-

μητικά με τη διευθύνουσα υπηρεσία και τους μελετητές.

Επιπλέον, για την εκπόνηση της μελέτης ο Δήμος μπορεί να αναλάβει ρόλο αναθέτουσας αρχής και επιβλέπουσας υπηρεσίας, ανάλογα με την επάρκεια των υπηρεσιών του και την προέλευση της χρηματοδότησης της μελέτης.

Σε κάθε περίπτωση ο οικείος ΟΤΑ θα πρέπει να συμβάλλει στις συμμετοχικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και ειδικότερα να εξασφαλίζει την ενημέρωση των πολιτών (σε συνεργασία με τους μελετητές) με τη δημοσιοποίηση των ευρημάτων και προτάσεων της μελέτης και τη διάχυση των αποτελεσμάτων και ωφελειών από το Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Η τελική έγκριση και θεσμοθέτηση του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την οργάνωση, τον προγραμματισμό και την ανάπτυξη του οικείου Ο.Τ.Α. Όμως η πλήρης απόδοση των ωφελειών και των αποτελεσμάτων απαιτεί από την πλευρά του Δήμου επόμενες ενέργειες και δράσεις για την εφαρμογή των προβλέψεων και την υλοποίηση των συνοδευτικών έργων δημόσιων υποδομών.

Επιτακτικότερη ανάγκη για τη συνέχεια και ολοκλήρωση του σχεδιασμού είναι η άμεση κίνηση των διαδικασιών για την πολεοδόμηση των οικιστικών επεκτάσεων και άλλων προς πολεοδόμηση περιοχών, δεδομένων των χρονοβόρων διαδικασιών και εμπλοκών που αντιμετωπίζουν οι πολεοδομικές μελέτες – πράξεις εφαρμογής, οι οποίες σε περιπτώσεις φτάνουν να έχουν διάρκεια 10ετίας.

Επίσης ρόλος του Δήμου είναι η κινητοποίηση και συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις πολεοδόμησης ΠΕΡΠΟ και Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων.

Δεδομένης, συνεπώς, της μακρόχρονης διαδικασίας του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και της υλοποίησής του και των επάλληλων επιπέδων του, σηματοδοτείται μια κρίσιμη παράμετρος του ρόλου των ΟΤΑ στην επιτυχή αξιοποίηση του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., η οποία αφορά την ύπαρξη συνέχειας στη διοίκηση και στη στρατηγική του Δήμου κατά την εναλλαγή των αιρετών εκπροσώπων.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί η δυνατότητα που παρέχεται στους ΟΤΑ να συστήσουν Υπηρεσίες για την υποστήριξη και την εφαρμογή του σχεδιασμού (πολεοδομικού, χωρικού και περιβαλλοντικού). Συγκεκριμένα μπορούν να ιδρύσουν:

- Πολεοδομικό Γραφείο, με αρμοδιότητες την έγκριση και έλεγχο των οικοδομικών αδειών, την εφαρμογή χρήσεων γης και σχεδίου πόλης.
- Γραφείο Περιβάλλοντος.
- Τεχνική Υπηρεσία με εξειδικευμένη αρμοδιότητα στον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Η επιτυχημένη λειτουργία των παραπάνω εξασφαλίζεται με τη στελέχωσή τους από κατάλληλο εξειδικευμένο προσωπικό Π.Ε. (ενδεικτικά Μηχανικούς Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Περιβαλλοντολόγους, Α.Μ., κ.α.).

Συμπερασματικά, η αποσαφήνιση του αντικείμενου του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. έχει αφενός σημασία στον περιορισμό της καλλιέργειας υπερβολικών προσδοκιών και αναμενόμενων αποτελεσμάτων από τους ενδιαφερόμενους, αφετέρου θέτει το πλαίσιο συνεργασίας και συνεννόησης μεταξύ των εμπλεκόμενων, εστιάζοντας σε ουσιώδεις στόχους. Επίσης, η ορθή αναγνώριση των παραπάνω συμβάλλει στο σωστό σχεδιασμό της προκήρυξης της μελέτης από τις αναθέτουσες αρχές – τεχνικές υπηρεσίες. Στη συνέχεια δίνονται απτά παραδείγματα για το τι

είναι και τι δεν είναι μια μελέτη Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π..

Τι είναι μια μελέτη Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.:

- Μια μελέτη εκτίμησης των μελλοντικών αναγκών των κατοίκων για δημόσιες τεχνικές και κοινωνικές υποδομές και κοινωνωφελείς εξυπηρετήσεις.
- Ένα σχέδιο χρήσεων γης που καλύπτει όλη την έκταση του ΟΤΑ.
- Ένα κανονιστικό πλαίσιο για τους όρους δόμησης, τη χωροθέτηση λειτουργιών και την αδειοδότηση εγκαταστάσεων.
- Ένα πλαίσιο δεσμευτικών κατευθύνσεων για την πολεοδομική μελέτη – πράξη εφαρμογής.
- Ένα σχέδιο προστασίας του περιβάλλοντος: πολιτιστικού / ανθρωπογενούς αλλά και του φυσικού από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες.
- Το τελικό επίπεδο ρύθμισης του εξωαστικού χώρου.

Τι δεν είναι μια μελέτη Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.:

- Ένα συνολικό αναπτυξιακό / επιχειρησιακό σχέδιο.
- Μια μελέτη ομπρέλα που αποτελείται από ή περιλαμβάνει ένα σύνολο άλλων μελετών.
- Μια μελέτη εφαρμογής.
- Μια τεχνική τοπογραφική εργασία.
- Μια μελέτη λεπτομερειακού φυσικού σχεδιασμού και σχεδιασμού υποδομών σε μικρή κλίμακα.

Τα συμπεράσματα από την εφαρμογή των υποστηρικτικών μελετών των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. ⁱⁱ

του Σεραφεύμ Σταλημέρου

Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης
Πολιτικός Μηχανικός ΤΕ
MSc Management in Construction

Εισαγωγή

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός αναζητά την ισορροπία ανάμεσα στους ακόλουθους στόχους-επιδιώξεις: α) την κοινωνική ευημερία που συναρτάται από την ισότητα, την ανθρώπινη υγεία, την ποιότητα ζωής, τις πολιτιστικές και ιστορικές αξίες και τη συμμετοχή των πολιτών, β) την οικονομική αποδοτικότητα η οποία συναρτάται από την παραγωγικότητα, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την απασχόληση, τη φορολογία καθώς και τις εμπορικές συνδιαλλαγές και γ) την περιβαλλοντική αειφορία με παραμέτρους την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή, τη βιοποικιλότητα, καθώς και τις εκπομπές ρύπων από τις ποικίλες ανθρώπινες δραστηριότητες (παραγωγή, μετακινήσεις, θέρμανση, μεταφορές κλπ). Οι τρεις παραπάνω κεντρικές επιδιώξεις του πολεοδομικού σχεδιασμού είναι στενά συσχετισμένες με τη δυναμική των διαχρονικών αλλαγών που συντελούνται στα αστικά κέντρα και τις περιφέρειές τους. Σε τοπικό

επίπεδο εξειδικεύονται από θεσμούς, οι οποίοι λειτουργούν κανονιστικά ρυθμίζοντας τη χρήση και τη δόμηση της έγγειας ιδιοκτησίας και ευρύτερα το χαρακτήρα της αστικής ανάπτυξης (Ανδρικοπούλου, Ε., κ.ά., 2007).

Οι υποστηρικτικές μελέτες των Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.: Θεσμικό πλαίσιο - αμοιβές

Στην Ελλάδα, σήμερα, βρίσκονται σε διαδικασία εκπόνησης και έγκρισης περισσότερα από τετρακόσια είκοσι (420) Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.). Απαραίτητες υποστηρικτικές ή συνοδευτικές μελέτες αυτών αποτελούν οι: α) «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που συντάσσονται στα πλαίσια μελετών Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)», βάσει της ΥΑ37691/ΦΕΚΒ'1902/14.09.2007, β) υδρογεωλογικές μελέτες για την προστασία των ιαματικών πηγών (θερμών πηγών) μιας υδρολογικής λεκάνης εντός των περιοχών στις οποίες εκπονούνται μελέτες Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., βάσει της Υ.Α. 34510/7766/ΦΕΚΒ'35/26.01.1999, γ) μελέτες Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.) που απορρέουν από την υλοποίηση έργων και προγραμμάτων, βάσει των διατάξεων της Κοινής Υπουργικής Απόφασης ΚΥΑ 15393/2332/2002 και την Υ.Α. 107017/ΦΕΚΒ'1225/05.09.2006 και δ) «Καθορισμός δικαιολογητικών και διαδικασίας για τη μείωση των αποστάσεων των ιδρυομένων ή επεκτεινομένων κοιμητηρίων», βάσει ΚΥΑ 26882/5769, Τεύχος Δ', ΦΕΚ 838/23.10.1998. Οι εν λόγω μελέτες εκπονούνται παράλληλα με τα Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., διασφαλίζοντας την ορθολογική διαχείριση στον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό.

ⁱⁱΤο παρόν κείμενο αποτελεί απόσπασμα της διπλωματικής εργασίας του συγγραφέα με τίτλο: «Υποστηρικτικές Μελέτες των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ: Θεσμικό πλαίσιο – περιεχόμενο - εφαρμογή», η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών του στο Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Ο υπολογισμός των αμοιβών των παραπάνω μελετών γίνεται βάσει της ΥΑΔΜΕΟ /α/ο/2229/04.07.2006, ΦΕΚ Β' /900/12.07.06 «Έγκριση της Β' Βελτίωσης Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Υπηρεσιών κατά τη διαδικασία της παρ.7 του άρθρου 4 του Ν.3316/2005», και συγκεκριμένα: α) για τις μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας με τα άρθρα ΓΛΕ4, ΓΛΕ17, ΓΛΕ18 και ΓΛΕ23, β) για τις υδρογεωλογικές μελέτες για την προστασία των ιαματικών πηγών (θερμών πηγών) με τα άρθρα ΓΛΕ26, ΓΛΕ28, ΓΛΕ45, και ΓΛΕ46, γ) για τις μελέτες Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.) με τα άρθρα ΠΕΡ1 – ΠΕΡ10 και ΓΕΝ4Β, ΓΕΝ8Β και δ) για τις μελέτες μείωσης των αποστάσεων των ιδρυομένων ή επεκτεινομένων κοιμητηρίων με τα άρθρα ΓΛΕ25 και ΓΛΕ26.

Η εφαρμογή και τα συμπεράσματα

Συμπερασματικά, από τη μέχρι τώρα αποκτηθείσα εμπειρία που προκύπτει από την εφαρμογή και την υλοποίηση των παραπάνω υποστηρικτικών μελετών Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. συνάγονται τα ακόλουθα:

α) Από διοικητικής απόψεως, οι εμπλεκόμενοι φορείς που αναμινγούνται στις διαδικασίες κατάρτισης των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. διακρίνονται για τα εξής: α) την ύπαρξη ανταγωνισμού των διαφόρων τομέων για τη διατήρηση των κεκτημένων αλλά και για την ανάληψη νέων (συμφερούσων) αρμοδιοτήτων με στόχο την καθιέρωση και την εδραίωσή τους σε ηγετική θέση, β) την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, γ) τον κατακερματισμό αρμοδιοτήτων, δ) τη διάχυση ευθυνών, ε) την ύπαρξη ανταγωνισμού, με τη μορφή συντεχνιακού οφέλους, των διαφόρων εμπλεκόμενων στο σχεδιασμό συναφών επιστημονικών ειδικοτήτων όπως του χωροτάκτη-πολεοδόμου μηχανικού, του γεωλόγου, του περιβαλλοντολόγου-βιολόγου, κ.ά., στ) την έλλειψη κουλτούρας για ουσιαστική συνεργασία μεταξύ τους, ζ) την έλλειψη τεχνο-

γνωσίας και η) την έλλειψη οργάνωσης, προγραμματισμού και πόρων που αποβλέπουν στον ολοκληρωμένο και ποιοτικό σχεδιασμό. Τα παραπάνω προβλήματα οξύνονται από την έλλειψη επιτελικών κατευθύνσεων από την κεντρική διοίκηση (Υ.ΠΕ.Κ.Α.), με συνέπεια να μην επιτυγχάνεται αποδοτικός σχεδιασμός με ταυτόχρονη εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος.

β) Όσον αφορά ειδικότερα τις γεωλογικές μελέτες, η πρώτη «γενιά» μελετών γεωλογικής καταλληλότητας των περιοχών προς πολεοδόμηση (ατύπως αντιστοιχισμένη προς τα Γ.Π.Σ. πρώτης και δεύτερης «γενιάς») αποτελούσε περιεχόμενο των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν.2508/1997, ενώ οι προδιαγραφές εκπόνησής τους θεσμοθετήθηκαν με την Υ.Α. 16374/3696/ΦΕΚΒ' /723/ 15.07.1998. Βάσει των παραπάνω νομοθετημάτων έχουν εκπονηθεί στο σύνολό τους οι εκ του νόμου απαιτούμενες γεωλογικές μελέτες. Εν συνεχεία, με την Υ.Α. 37691/ΦΕΚΒ' /1902/14.09.2007, οι κατ' εξουσιοδότηση του Ν.2508/1997 γεωλογικές μελέτες ανεξαρτητοποιήθηκαν από την εκπόνηση των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και πλέον εκπονούνται πριν ή παράλληλα, ενώ εγκρίνονται με τις ίδιες διαδικασίες που προβλέπονται για τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Οι διατάξεις της παραπάνω Υ.Α. δημιουργούν αγκυλώσεις και ακαμψίες: α) όσον αφορά την περαιτέρω εξέλιξη των ήδη εγκεκριμένων Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., όπως είναι η προώθηση των τρεχουσών συμβάσεων μελετών, δυσεπίλυτα ερωτήματα -λόγω έλλειψης συντονισμού και κατευθύνσεων ή οδηγιών- στην εφαρμογή των νέων μελετών από τους εμπλεκόμενους φορείς και υπηρεσίες και β) θέματα που σχετίζονται με τις μεταβατικές διατάξεις της Υ.Α., κυρίως λόγω της αναδρομικότητας που αποδίδεται στην εκπόνηση των «νέων» γεωλογικών μελετών. Οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας πρέπει να ολοκληρώνονται και να αξιολογούνται

εντός των προβλεπομένων χρονοδιαγραμμάτων και ταυτόχρονα να μην επηρεάζουν την ομαλή πορεία των μελετών που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη (Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.), διότι οι όποιες καθυστερήσεις τείνουν να καθιστούν τον σχεδιασμό κοινωνικά αναξιόπιστο, λειτουργικά ανεπίκαιρο και οικονομικά ασύμφορο.

γ) Αναφορικά με τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε.) διαπιστώνεται ότι μπορεί να ενσωματωθεί πλήρως στο περιεχόμενο των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., υπό την αίρεση ότι θα κατέχει διακριτή θέση σε αυτά, αφού στο Ν.2508/1997: α) εμπεριέχεται και τονίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, β) περιέχονται διατάξεις που αφορούν στη σύσταση οργάνων (οργανισμοί ή επιτροπές) και διαδικασιών παρακολούθησης - αξιολόγησης των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. οι οποίες, εύλογα, μπορούν να εφαρμοστούν και στην παρακολούθηση των σημαντικών επιπτώσεων της εφαρμογής του σχεδίου ή προγράμματος που αφορά στη Σ.Π.Ε., γ) υφίστανται διατάξεις που αφορούν στις διαδικασίες δημοσιότητας των πολεοδομικών σχεδίων και στις οποίες μπορούν να ενσωματωθούν οι σχετικές διατάξεις, περί διαδικασιών διαβουλεύσεων με τις αρμόδιες αρχές και το κοινό της Σ.Π.Ε. Επίσης, εύκολα διαπιστώνεται ότι μέχρι σήμερα έχει εκπονηθεί πολύ μικρός αριθμός μελετών Σ.Π.Ε. για τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., αφού οι αρμόδιες αρχές -προκειμένου να αποφύγουν επιπλέον χρονοβόρες διαδικασίες- βρίσκουν «σύμμαχο» για την εξαίρεσή τους στις μεταβατικές διατάξεις της Υ.Α. 107017ΦΕΚΒ'/1225/05.09.2006. Συνεπώς, η μη ενσωμάτωση της Σ.Π.Ε. στα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. αναπόφευκτα δημιουργεί τριβές, καθυστερήσεις και αύξηση του κόστους και του χρόνου κατάρτισης των πολεοδομικών σχεδίων. Επιπροσθέτως, ο υπολογισμός των αμοιβών των μελετών Σ.Π.Ε. γίνεται βάσει της ΥΑΔΜΕΟ/α/ο/2229/04.07.2006, ΦΕΚΒ'/900/12.07.2006 «Έγκριση της Β' Βελτίωσης Κα-

νονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Υπηρεσιών κατά τη διαδικασία της παρ.7 του άρθρου 4 του Ν.3316/2005», διότι δεν έχει θεσμοθετηθεί μέχρι σήμερα, με την έκδοση σχετικής κανονιστικής πράξης, η διαδικασία προσδιορισμού της αμοιβής τους. Οι εν λόγω αμοιβές προσδιορίζονται κατόπιν συμφωνιών των εμπλεκόμενων μερών, δηλαδή μεταξύ των κατά περίπτωση αρμόδιων αρχών και των μελετητικών γραφείων. Βάση της συμφωνίας για τον προσδιορισμό των αμοιβών αποτελεί η προαναφερόμενη ΥΑΔΜΕΟ με κάποιες άτυπες βελτιώσεις ή τροποποιήσεις, προκειμένου να καλυφθούν οικονομικώς οι προσφερόμενες υπηρεσίες των μελετητών στη βάση της νομιμότητας και του ορθολογισμού. Η έλλειψη ενός θεσμοθετημένου κώδικα αμοιβών, εν πρώτοις, φαίνεται να δημιουργεί κάποια ευελιξία στις διαδικασίες ανάθεσης και εκπόνησης των Σ.Π.Ε., όμως με δεδομένα τα προβλήματα της διοίκησης -όπως έχουν παρουσιαστεί παραπάνω- οδηγεί τελικά σε μελέτες χαμηλής ποιότητας και με σημαντικές καθυστερήσεις που επηρεάζουν ταυτόχρονα την ομαλή πορεία των εξελισσόμενων μελετών Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. με κίνδυνο να καταστήσουν τον σχεδιασμό ανεπίκαιρο και αναποτελεσματικό.

Από τα προηγούμενα καθίσταται προφανής και επιτακτική η ανάγκη για την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών σε ορθολογικά πλαίσια, ώστε να μην απαξιωθεί στην πράξη η διαδικασία και οι στόχοι του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Βιβλιογραφία

Ανδρικοπούλου, Ε., Γιαννακού, Α., Καυκαλάς, Γ., Πιτσιάβα - Λατινοπούλου, Μ., (2007), «Πόλη και Πολεοδομικές Πρακτικές για τη Βιώσιμη Οικιστική Ανάπτυξη», Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Νομοθεσία

Νόμος υπ' αριθ.2508 (1997), «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φύλλου 124, 13 Ιουνίου 1997.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ.16374 (1998), «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας στις προς πολεοδόμηση περιοχές», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 724, 15 Ιουλίου 1998.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ. 26882 (1998), «Καθορισμός δικαιολογητικών και διαδικασίας για τη μείωση των αποστάσεων των ιδρυομένων ή επεκτεινομένων κοιμητηρίων», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Τέταρτο, Αρ. Φύλλου 838, 23 Οκτωβρίου 1998.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ.34510/7766 (1999), «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση Υδρογεωλογικών Μελετών για την Προστασία Ιαματικών Πηγών σε πολεοδομούμενες περιοχές», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 35, 26 Ιανουαρίου 1999.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ. ΔΜΕΟ /α/ο/1257 (2005), «Έγκριση Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και υπηρεσιών κατά τη διαδικασία της παρ.7 του άρθρου 4 του Ν.3316/2005», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 1162, 22 Αυγούστου 2005.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ. ΔΜΕΟ /α/ο/2229 (2006), «Έγκριση Κανονισμού της Β' Βελτίωσης Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Υπηρεσιών κατά τη διαδικασία της παρ.7 του άρθρου 4 του Ν.3316/2005», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 900, 12 Ιουλίου 2006.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ.107017 (2006), «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών

επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 1225, 5 Σεπτεμβρίου 2006.

Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ.37691 (2007), «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που συντάσσονται στα πλαίσια μελετών Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)», Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φύλλου 1902, 14 Σεπτεμβρίου 2007.

ΥΠΕΧΩΔΕ – Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας - Διεύθυνση Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού (ΔΟΚΚ) (2008), «Σχετικά με τη διαδικασία σύνταξης των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που εκπονούνται στα πλαίσια των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ», Εγκύκλιος υπ' αριθ. Πρωτ.:19818, 5 Ιουνίου 2008.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Earthscan το βιβλίο της Y. Rydin «**Governing for Sustainable Urban Development**».

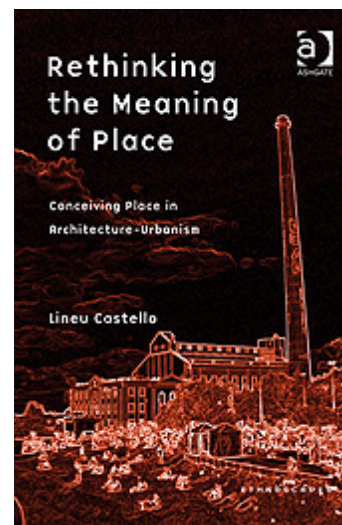
Στο βιβλίο αναλύεται ο όρος της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και εξετάζονται οι διαδικασίες που μπορούν να επιφέρουν αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται οι αστικές περιοχές. Η συγγραφέας ερευνά πώς μπορεί να επιτευχθεί στην πράξη η βιώσιμη αστική ανάπτυξη, αναλύοντας τις διαφορετικές μορφές διακυβέρνησης νέων αστικών αναπτύξεων και αντλώντας υλικό από παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων (case studies) στο Λονδίνο.

2. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Routledge το βιβλίο των S.Duhr, C. Colomb, V. Nadin με τίτλο «**European Spatial Planning and Cooperation**».

Το βιβλίο ασχολείται με την ευρωπαϊκή διάσταση του χωρικού σχεδιασμού και της εδαφικής διακυβέρνησης και απευθύνεται σε φοιτητές, ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες και ερευνητές. Αναφέρεται κυρίως και παρουσιάζει. Συγκεκριμένα, παρουσιάζει τις τάσεις χωρικής ανάπτυξης και τις επιπτώσεις τους στον σχεδιασμό, τους θεσμούς και τους εμπλεκόμενους εταίρους της Ε.Ε. στον σχεδιασμό του χώρου, την ιστορία του σχεδιασμού σε διεθνές επίπεδο, τα εργαλεία και τα προγράμματα που υποστηρίζουν την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα αυτόν, τις εδαφικές επιπτώσεις των τομεακών πολιτικών της Ε.Ε. καθώς και τα αποτελέσματα του ευρωπαϊκού χωρικού σχεδιασμού.

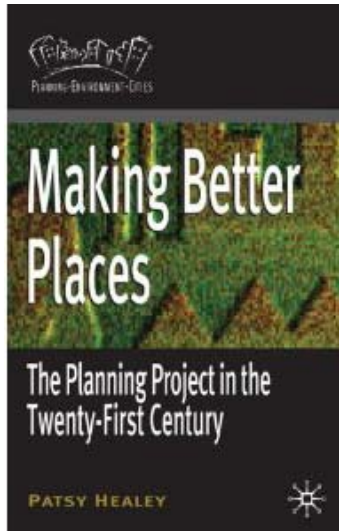
3. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Ashgate το βιβλίο του L. Castello με τίτλο «**Rethinking the Meaning of Place**».

Η εμφάνιση νέων χρήσεων, όπως τα θεματικά πάρκα και τα εμπορικά κέντρα, ωθεί στον επαναπροσδιορισμό του χώρου, ες έννοια. Στο βιβλίο οι χρήσεις αυτές κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τις διαφορετικές φαινομενολογικές εμπειρίες που προσφέρουν. Το βιβλίο εξερευνά πώς αυτοί οι χώροι προσπαθούν να αναπαράγουν τα «επιτυχημένα» χαρακτηριστικά του αστικού χώρου και πώς επηρεάζουν την περιβαλλοντική μας αντίληψη.

ψη. Επίσης παρουσιάζει διεθνείς έρευνες οι οποίες περιγράφουν πώς αυτοί οι χώροι συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις σημερινές πόλεις.

4. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Palgrave το βιβλίο της P. Healey «**Making Better Places: The Planning Project in the Twenty-First Century**».

Σε μια προσπάθεια επαναπροσδιορισμού του ρόλου του σχεδιασμού, η Patsy Healey θέτει μια νέα, ρηξικέλευθη αλλά και ρεαλιστική ατζέντα. Το βιβλίο προχωρά πέρα από την απλή περιγραφή των κεντρικών ιδεών και πρακτικών του σχεδιασμού και τονίζει τη σημασία του και τις δυνατότητές του για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στον 21^ο αιώνα.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. Στις 9-12 Σεπτεμβρίου 2010 διοργανώνεται το 7^ο ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό σεμινάριο GIS – EUGISES στις Σέρρες.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.eugises.eu>

2. Στις 16-17 Σεπτεμβρίου διοργανώνεται από Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής έρευνας (ΜΕΔΚΕ) του ΕΜΠ το 6^ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο με θέμα: «**Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών**», στο Μέτσοβο.

Πληροφορίες:

Καθ. Δ. Ρόκος,

τηλ. 210 7722593, 7723448, 7722780

e-mail: drdrok@central.ntua.gr

mirc@central.ntua.gr

3. Στις 19-23 Σεπτεμβρίου 2010 διοργανώνεται από την ISoCaRP το 46^ο διεθνές συνέδριο με τίτλο «**Sustainable City / Developing World**», στο Ναϊρόμπι της Κένυας.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.isocarp.org>

4. Στις 23-25 Σεπτεμβρίου διοργανώνεται ευρωπαϊκό συνέδριο του Association for Borderland Studies, με θέμα «**The multifaceted economic and political geographies of internal and external EU borders**», στη Βέροια.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://plandevel.web.auth.gr/en/conference/index.htm>

5. Στις 24-26 Σεπτεμβρίου διοργανώνεται το 3^ο διεθνές συνέδριο του European Urban Research Association, με θέμα: «**Understanding City Dynamics**», στο Darmstadt της Γερμανίας.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.politikwissenschaft.tu-darmstadt.de/index.php?id=citydynamics>

6. Στις 30 Σεπτεμβρίου – 1 Οκτωβρίου διοργανώνεται συνέδριο με θέμα: «**De-signing soundscape for sustainable urban development**», στη Στοκχόλμη.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.soundscape-conference.eu/>

7. Στις 18-21 Οκτωβρίου 2010 διοργανώνεται διεθνές συνέδριο με τίτλο: «**Managing the Urban Rural Interface**», στην Κοπεγχάγη.

Διοργάνωση:

- The PLUREL project,
- ASEM 4th Symposium on Urban Forestry
- Landscape Tomorrow
- Danish Association of Landscape Ecologists
- Danish Architecture Centre

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

www.plurel.net/conference

8. Στις 22-24 Οκτωβρίου διοργανώνεται το 5^ο διεθνές συνέδριο αστικής οικολογίας με τίτλο «**Cracks in the concrete jungle: New perspectives on urban ecology**», στο Βερολίνο.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

http://www.stadtoekologie-berlin.de/en/front_content.php?idart=175

9. Στις 4-6 Νοεμβρίου 2010 διοργανώνεται από την Ελληνική Γεωγραφική Εταιρεία στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, στην Αθήνα, το **9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεωγραφίας**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου: www.geography2010.gr

10. Στις 10-11 Νοεμβρίου οργανώνεται συνέδριο με θέμα: «**Public space and the challenges of urban transformation in Europe: Politics and culture**», στη Βιέννη.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου: <http://skuor.tuwien.ac.at/?lang=en>

11. Στις 11-13 Νοεμβρίου οργανώνεται το τρίτο ετήσιο συνέδριο **Next generation infrastructures**, στο Shenzhen, Κίνα.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.infrastructuresforcities.com>

12. Στις 16-19 Νοεμβρίου οργανώνεται συνέδριο με θέμα: «**The third knowledge cities world summit: from theory to practice**», στη Μελβούρνη.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.melbourneknowledge summit.com/>

13. Στις 23-24 Νοεμβρίου διοργανώνεται ερευνητικό σεμινάριο με θέμα: «**First Research Seminar – Leadership in urban and regional development: Exploring the debates and challenges**», στο Birmingham της Αγγλίας.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

http://www.curs.bham.ac.uk/events/RSA_network.shtml

14. Στις 2-3 Δεκεμβρίου 2010 διοργανώνεται από την Ελληνική Εταιρεία Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (HellasGIS) το **6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο HellasGIS** στο ΕΜΠ, Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

www.hellasgi.gr

15. Στις 9-10 Δεκεμβρίου 2010 διοργανώνεται συνέδριο με θέμα: «**Small and medium cities – a new perspective**», στην Tours της Γαλλίας.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<https://sites.google.com/site/villespetitese moyennes/>

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

Λιάλιος, Γ., «Ανοχή σαράντα ετών αντί νομιμοποίησης», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 8, 2010

___, «Ανάπλαση της παραλίας και έργα στους δήμους από τα πρόστιμα», *Ελευθεροτυπία*, Απρίλιος 8, 2010

Κανδρή, Γ., «'Καλλικράτης' ο ... θαλασσινός», *Τα Νέα*, Απρίλιος 9, 2010

Γιόγιακας, Π., «Σαφάρι ελέγχων από την πολεοδομία», *Τα Νέα*, Απρίλιος 9, 2010

Αυλωνίτης Α., «Άρειος Πάγος: Κατεδαφίστε όλα τα αυθαίρετα», *Ημερησία*, Απρίλιος 9, 2010

Καλυβιώτη, Μ., «Καταστρέφεται ο μοναδικός υδροβιότοπος της Πάτρας», *Η Αυγή*, Απρίλιος 12, 2010

___, «Αντισυνταγματικές τροποποιήσεις του σχεδίου πόλης στον Ελαιώνα», *Η Αυγή*, Απρίλιος 12, 2010

Αλεξάκη, Δ., «Προβληματισμός για τους ημιυπαίθριους», *Εξπρές*, Απρίλιος 12, 2010

___, «Πόλεμος για τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 13, 2010

Τζώρτζη, Ε., «'Συναγερμός' σήμανε για το ΕΣΠΑ», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 13, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «'Φύτρωσαν' αυθαίρετα στα καμένα», *Ελευθεροτυπία*, Απρίλιος 14, 2010

Αδαμοπούλου, Μ., «Επέκταση των έργων αστικής ανάπλασης – Η Αθήνα ήταν μόνον η αρχή», *Τα Νέα*, Απρίλιος 14, 2010

Γαλανοπούλου Μ., «Ανησυχητικές 'ασάφειες' στον Καλλικράτη για πόρους, αρμοδιότητες, προσωπικό», *Η Αυγή*, Απρίλιος 14, 2010

Καρανάτση, Ε., «Επιθετική στάση δημάρχων κατά 'Καλλικράτη'», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 15, 2010

Καραγεώργου, Ε., Κολώνας, Χ., «'Πράσινα' δάνεια σε 100.000 νοικοκυριά», *Έθνος*, Απρίλιος 15, 2010

Κουκλάκη, Δ., «Απτικό Άλσος – Μια όαση πέντε λεπτά από την Ομόνοια», *Το Βήμα*, Απρίλιος 15, 2010

Χαραλαμπίδης, Μ., Σαλού, Ε., «Πράσινο 'κίνημα' κατά του τσιμέντου», *Τα Νέα*, Απρίλιος 15, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «Αγάλματα και σκέιτμπορντ – Το Πεδίον του Άρεως πλουτίζεται με χιλιάδες νέα φυτά, μονοπάτια και ράμπες για τους νέους, ενώ τα ιστορικά γλυπτά ξαναβρίσκουν την παλιά τους λάμψη», *Ελευθεροτυπία*, Απρίλιος 18, 2010

Λιάγγου, Χ., «Η επόμενη μέρα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ελλάδα», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 18, 2010

Καρανίκας, Χ., «Οι λίμνες πνίγονται στα τοξικά», *Τα Νέα*, Απρίλιος 18, 2010

Βασιλειάδου, Ν., «Η μόλυνση του Ασωπού φτάνει στις Βρυξέλλες», *Ελευθεροτυπία*, Απρίλιος 18, 2010

Διαμαντίδης, Δ., «Νέα εμπόδια για την κατασκευή του Μετρό Θεσσαλονίκης», *Ημερησία*, Απρίλιος 19, 2010

___, «Η Εγνατία ευνόησε τη Βόρεια Ελλάδα», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 20, 2010

Λιάλιος Γ., «Υπό αυστηρή προστασία ο Υμηττός», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 20, 2010

Ευθυμιάδης, Π. «Συνεχίζεται το αλαλούμ με τους ημιυπαίθριους», *Απογευματινή*, Απρίλιος 20, 2010

Τράτσα Μ., «Εκτός ρύθμισης μένουν τελικά οι νέοι ημιυπαίθριοι», *Το Βήμα*, Απρίλιος 23, 2010

Καλυβιώτη, Μ., «Τσιμεντοποιήσεων συνέχεια στις πειραϊκές ακτές», *Η Αυγή*, Απρίλιος 23, 2010

Λιάλιος, Γ., «Η Ελλάδα που πληγώσαμε με τσιμέντο», *Η Καθημερινή*, Απρίλιος 25, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «Τρέχουν να 'στρώσουν' με τσιμέντο το...πάρκο», *Ελευθεροτυπία*, Απρίλιος 26, 2010

_____, «Μύθοι για την 'πράσινη' πρακτική», *Ναυτεμπορική*, Απρίλιος 27, 2010

_____, «Ριζικές αλλαγές επιφέρει ο 'Καλλικράτης'», *Εξπρές*, Απρίλιος 29, 2010

Νικολακόπουλος, Δ., «'Καλλικράτης' - Φτωχός, πλην τίμιος», *Το Βήμα*, Μάιος 2, 2010

Τελίδης, Χ., «Φυτρώνουν βίλες στο 'Βουνό των Θεών'», *Έθνος*, Μάιος 2, 2010

Νίκας, Σ., «Εντός του 2011 η απελευθέρωση των κλειστών επαγγελματιών», *Η Καθημερινή*, Μάιος 5, 2010

Τράτσα, Μ., «'Λατομεία' τα ελληνικά ποτάμια», *Το Βήμα*, Μάιος 7, 2010

Βουργάνα, Μ., «Στο ... σφυρί από το Δημόσιο 2 εκατ. καταπατημένα στρέμματα», *Ημερησία*, Μάιος 10, 2010

_____, «'Όχι': κτίρια-γίγαντες και αστυνομοκρατούμενη Αθήνα», *Ελευθεροτυπία*, Μάιος 11, 2010

Καλογερογιάννης, Θ., «'Παράθυρο' για ιδιωτικοποιήσεις θαλάσσιων περιοχών», *Ριζοσπάσης*, Μάιος 12, 2010

Αδαμοπούλου, Μ., «Ανάπλαση της πλατείας Θεάτρου», *Τα Νέα*, Μάιος 13, 2010

Αλεξάκη, Δ., «'Παραλιακό μέτωπο' 2 χλμ. ελεύθερης πρόσβασης δημιουργείται στην Αθήνα», *Εξπρές*, Μάιος 13, 2010

Εθυμιάδης, Π., «'Φόρμουλα' υμιυπαίθριων για τη 'νομιμοποίηση των αυθαιρέτων», *Απογευματινή*, Μάιος 13, 2010

Λιάλιος, Γ., «Παρεμβάσεις στο κέντρο της Αθήνας», *Η Καθημερινή*, Μάιος 13, 2010

Πετροπούλου, Ε., «Σοβαρές επιπτώσεις από τον περιβαλλοντικό θόρυβο», *Ημερησία*, Μάιος 13, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «500 στρέμματα πάρκου και αρχαιοτήτων», *Ελευθεροτυπία*, Μάιος 13, 2010

Κουκουμάκας, Κ., «Όργιο αυθαιρεσίας στις παραλίες του Θερμαϊκού», *Τα Νέα*, Μάιος 14, 2010

Τράτσα, Μ., «Οικονομική πληγή οι παράνομες χωματερές», *Το Βήμα*, Μάιος 14, 2010

Φιντικάκης, Γ., «Λιμνάζουν πράσινα έργα 6 δις Ευρώ», *Τα Νέα*, Μάιος 14, 2010

_____, «Κτίρια: Άμεση θεσμοθέτηση των χρήσεων γης», *Η Καθημερινή*, Μάιος 15, 2010

Λιάλιος, Γ., «Η νομιμοποίηση αυθαιρέτων μπορεί ... να περιμένει», *Η Καθημερινή*, Μάιος 16, 2010

Ελαφρός, Γ., «Πρόταση για νέο σύστημα ανακύκλωσης», *Η Καθημερινή*, Μάιος 18, 2010

_____, «Ξεκινά ο καθαρισμός του Ασωπού», *Το Έθνος*, Μάιος 18, 2010

Μανιφάβα, Δ., «Τροχοπέδη στην ίδρυση επιχειρήσεων η αδειοδότηση», *Η Καθημερινή*, Μάιος 19, 2010

_____, «Στη Βουλή ο Καλλικράτης», *Απογευματινή*, Μάιος 21, 2010

_____, «Δύο νέα πάρκα για τους Αθηναίους», *Το Βήμα*, Μάιος 22, 2010

Σταυρογιάννη, Λ., «Άτολμο το Προεδρικό Διάταγμα για τον Υμηττό», *Η Αυγή*, Μάιος 25, 2010

Νοδάρης, Μ., «Αυθαίρετα και θερμοκήπια στο δάσος της Στροφυλιάς», *Ελευθεροτυπία*, Μάιος 26, 2010

_____, «Εκδήλωση για αστική αναγέννηση και βιώσιμη ανάπτυξη», *Ναυτεμπορική*, Μάιος 27, 2010

____, «200 εκατ. ευρώ για καλύτερες πόλεις φέρνει η ... Τζέσικα», *Αγγελιοφόρος*, Μάιος 28, 2010

Γεωργιοπούλου, Τ., «Βικοκλιματικό σπίτι χωρίς όρια», *Η Καθημερινή*, Μάιος 29, 2010

Λιάλιος, Γ., «Πληρώνουμε διπλά τις απαλλοτριώσεις», *Η Καθημερινή*, Μάιος 30, 2010

Τράτσα, Μ., «Το βράδυ που χάθηκε η λίμνη...», *Το Βήμα*, Μάιος 30, 2010

____, «200 εκατ. ευρώ σε αστικές αναπλάσεις», *Μακεδονία της Θεσσαλονίκης*, Μάιος 30, 2010

____, «Κονδύλια 200 εκατ. ευρώ για αστική ανάπτυξη και περιβαλλοντικά έργα», *Ελευθεροτυπία*, Μάιος 31, 2010

Κανέλλης, Β. Σ., «Πώς θα αξιοποιηθούν 5.800 στρ. στο Ελληνικό», *Ημερησία*, Ιούνιος 1, 2010

Καρανάτση, Ε., «Ελλιπή τα σχέδια περιφερειών για το κλείσιμο 316 χωματερών», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 1, 2010

Φιντικάκης, Γ., «Ενεργειακό λίφτινγκ στα σπίτια», *Τα Νέα*, Ιούνιος 1, 2010

____, «100 εκατ. ευρώ για τη Δυτική Αθήνα», *Ημερησία*, Ιούνιος 2, 2010

Ευθυμιάδης, Π., «Νέες οικοδομές χωρίς ημιυπαίθριους», *Απογευματινή*, Ιούνιος 3, 2010

Τζέλης, Κ., «Ανοίγει το παραλιακό μέτωπο της Αττικής», *Ημερησία*, Ιούνιος 4, 2010

Λιάλιος, Γ., «Ελπίζουν στο νέο ρυθμιστικό», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 5, 2010

Γιόγιακας, Π., «Ξεθωριάζει το Μητροπολιτικό Πάρκο», *Τα Νέα*, Ιούνιος 6, 2010

Μητρούλια, Π., «Εξετάζονται φορολογικά κίνητρα σε φωτοβολταϊκά», *Εξπρές*, Ιούνιος 6, 2010

Μυρτσιώτη, Γ., «Η Εγνατία αλλάζει τον τουριστικό χάρτη», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 6, 2010

Ρηγόπουλος, Δ., «Όταν η αρχιτεκτονική δε θα είναι αρκετή», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 6, 2010

Συκκα, Γ., «Θελκτικό αλλά ημιτελές οπάρκο στην Αθήνα», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 6, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «Το κόλπο για να τσιμεντώσουν το Ελληνικό», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 6, 2010

____, «Σημαντικά έργα στο λιμάνι του Πειραιά», *Το Βήμα*, Ιούνιος 6, 2010

Κοντογιάννης, Δ., «700 κατασκευαστικές κατέβασαν ρολά το 2010», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 7, 2010

Λιάλιος, Γ., «'Ανάχωμα' στις τουριστικές επεκτάσεις», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 8, 2010

____, «Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό», *Τα Νέα*, Ιούνιος 8, 2010

____, «Απαιτείται διαφανής λύση στη χαρτογράφηση αγροτικής γης», *Κέρδος*, Ιούνιος 8, 2010

Καριμαλη, Α., «Αγώνας δρόμου για το Πεδίον του Άρεως», *Έθνος*, Ιούνιος 9, 2010

Ροββά, Κ., «Δάσος προβλημάτων για τα δάση», *Έθνος*, Ιούνιος 10, 2010

Φωτόπουλος, Ν., «Φυτοφάρμακα και απόβλητα 'σκοτώνουν' τον Λουδία», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 10, 2010

Χατζηλίδης, Γ., «Επείγει ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης», *Ναυτεμπορική*, Ιούνιος 10, 2010

Λιάλιος, Γ., «Προς νέο αδιέξοδο η διαχείριση των απορριμμάτων», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 11, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «Κερδίζουμε το πράσινο που χάσαμε το 2004», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 11, 2010

Χεκίμογλου, Α., «Μοντέλο Βερολίνου για το πάρκο Ελληνικού», *Το Βήμα*, Ιούνιος 11, 2010

Ρηγόπουλος, Δ., «Ελληνικό, εγκλωβισμένο στον λαϊκισμό», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 12, 2010

Λιάλιος, Γ., «Οι πρώτοι δασικοί χάρτες το φθινόπωρο», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 13, 2010

Τράτσα, Μ., «Όμορφα και ουτοπικά σχέδια για την Αθήνα», *Το Βήμα*, Ιούνιος 15, 2010

Φιντικάκης, Γ., «Διαδικασίες - εξπρές για 20 μεγάλα έργα ΑΠΕ», *Τα Νέα*, Ιούνιος 15, 2010

—, «Μεγαλεπίβολο –στη θεωρία- πρόγραμμα ανάπτυξης 'Αθήνα 2014'», *Ελεύθερος Τύπος*, Ιούνιος 15, 2010

Τζαναβάρα, Χ., «Πεζοδρόμηση της Πανεπιστημίου», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 16, 2010

Φωτόπουλος, Ν., «Εισαγγελέας για το νέο έκτρωμα στο Δέλτα Αξιού», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 18, 2010

Ευθυμιάδης, Π., «'Τρέχουν' για νέες εντάξεις στο σχέδιο πόλεως», *Απογευματινή*, Ιούνιος 20, 2010

Λιάλιος, Γ., «Ένα πολύ φιλόδοξο σχέδιο για μια ανθρώπινη Αθήνα», *Η Καθημερινή*, Ιούνιος 20, 2010

Καρανίκας, Χ., «Θάλαμος αερίων γίνεται η 'νέα Αθήνα'», *Τα Νέα*, Ιούνιος 22, 2010

Κοντρογιάννης, Δ., «Ασύμφορη η αγορά ακινήτων για επένδυση στην Αθήνα», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 23, 2010

Καϊτατζής, Φ., «Λύση η επιστροφή στη φύση και τις γειτονιές», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 24, 2010

Αποστολάκης, Σ., «Στον αέρα η Ζώνη Καινοτομίας, 'έξανεμίστηκαν' 30 εκατ. ευρώ», *Ελευθεροτυπία*, Ιούνιος 24, 2010

Κανέλλης, Β. Σ., «Κουμπάρας 200 εκατ. ευρώ για 'πράσινο' λίφτινγκ...», *Το Έθνος*, Ιούνιος 26, 2010

ΛΕΞΕΙΣ - ΚΛΕΙΔΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΕΥΧΩΝ

π01: Μητροπολιτικό πάρκο Ελληνικού, Μετεγκατάσταση ΔΕΘ, Ρυθμιστικό Σχέδιο Λάρισας

π02: Ειδικό Πλαίσιο Βιομηχανίας, Επικαιροποίηση Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Τρικκαίων

π03: Ρύθμιση του μητροπολιτικού χώρου της Θεσσαλονίκης, Πολεοδομικός σχεδιασμός & κλιματική αλλαγή, Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής

π04: 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αφιέρωμα: «Ποιο το μέλλον της χωροταξίας και της πολεοδομίας στην περίπτωση διάσπασης του ΥΠΕΧΩΔΕ;» (Γ. Αλαβάνος, Σπ. Κουβέλης, Γ. Μανιάτης, Ε. Μπαλτάς, Δ. Οικονόμου, Ν. Τασσπούλου), Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής, Μετεγκατάσταση ΔΕΘ

π05: 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης - τοποθέτηση ΣΕΜΠΧΠΑ, Σεμινάρια, Αφιέρωμα «Ο πολεοδομικός σχεδιασμός σε κρίση;» (Γ. Γιαννακούρου, Κ. Γώγος, Μ. Χαϊνταρλής), Κοπεγχάγη (Κ. Αρσένης), Σύγχρονες Αστικές Αναπλάσεις, Ολοκληρωμένα Προγράμματα Αστικής Αναζωογόνησης.

π06: «Καλλικράτης» - γνωμοδότηση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., Αφιέρωμα «Οικονομική κρίση και σχεδιασμός του χώρου» (Γ. Καυκαλάς, Γ. Μιχαηλίδης, Σ. Ράπτης), Άρθρα μελών (Καλλικράτης, προσβασιμότητα, υπολογισμός πολυτροπικού επιπέδου εξυπηρέτησης στη Θεσσαλονίκη, Οδηγία INSPIRE), Εκδήλωση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α - Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη.

Τα προηγούμενα τεύχη είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., www.poleodomia.gr & www.chorotaxia.gr στο λήμμα «Εκδόσεις».

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Παρακαλούμε, για τη διευκόλυνση όσων ασχολούνται με τη σύνταξη του κάθε δελτίου και προκειμένου να μη χάνεται άσκοπα χρόνος σε μετατροπές κειμένων, να τηρούνται οι ακόλουθες βασικές προδιαγραφές:

Επικεφαλίδες

•1η Επικεφαλίδα: Heading 2

•2η επικεφαλίδα: Heading 3

•Κ.ο.κ.

Κείμενο

•Normal

Αριθμήσεις

•List Bullet

•List Bullet 2

•List Bullet 3

•List Number

Τα σημεία ενδιαφέροντος σημειώνονται με **bold**. Για τις επικεφαλίδες πινάκων χρησιμοποιούνται Table Header, για το κείμενο πινάκων Table Text και για την αρίθμηση Table Bullet και Table Number. Δεδομένου ότι πρόκειται για ηλεκτρονική έκδοση αποφύγετε την αποστολή φωτογραφιών, με την εξαίρεση των άρθρων που προορίζονται για τη στήλη «Χωροσκόπιο». Παρακαλούμε, οι φωτογραφίες να έχουν συμπιεστεί ήδη πριν αποσταλούν και να αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του αποστολέα. Παρακαλούμε, επίσης, να παραθέτετε τις πηγές σας στα κείμενα που αποστέλλετε. Οποιοσδήποτε από τους γνωστούς τρόπους βιβλιογραφικής αναφοράς είναι αποδεκτός, αρκεί να τηρείται ενιαία σε κάθε κείμενο.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

grammateia@chorotaxia.gr

